

Årsredovisning 2020

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2021-02-19

Dnr: 2021-00040

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Joakim Lundgren

1 Generaldirektörens förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) är en myndighet som har koll på statens ekonomi, granskar EU-medel som kommer till Sverige och jobbar för att våra skattepengar används effektivt. Till vår hjälp har vi statens gemensamma informationssystem Hermes, som ESV förvaltar och utvecklar löpande.

Vi har ställt om till distansarbete och nya arbetsätt

Coronakrisen har påverkat hela samhället och skapat helt nya förutsättningar för arbete inom både privat och offentlig sektor. Även myndigheter som inte är direkt involverade i krishantering har fått ställa om. På ESV har vi försökt underlätta hemarbete i möjligaste mån, och även om vi redan strävar efter en flexibel, digital arbetsmiljö så har det varit en utmaning att gå över till nästan hundra procent distansarbete. Men det har påskyndat vår digitala mognad och övergången till mer digitala arbetsätt, som i vissa fall till och med visat sig vara mer effektiva.

ESV:s externa verksamhet har också påverkats, inte minst arbetet med att göra prognoser och ta fram utfallet över statens budget och de offentliga finanserna. ESV:s prognoser utgår från fattade beslut och lagförslag, och i år har riksdagen fattat beslut om 12 extra ändringsbudgetar. Därtill beslutade riksdagen om både vårändringsbudget och höständringsbudget. Det har hänt saker nästan varje dag som vi behöver ta hänsyn till. Det är också lång eftersläpning i vissa traditionella statistikällor, vilket blir ett problem när man snabbt behöver revidera beräkningarna utifrån nya händelser. På grund av den ökade osäkerheten har vi kompletterat de ordinarie prognoserna med olika alternativscenarier.

Även arbetet med att stötta myndigheterna i bland annat styrnings- och redovisningsfrågor har påverkats av pandemin. En stor del av ESV:s utbildningsverksamhet har traditionellt varit fysiska mötesplatser. I år har vi fått ställa in en del tillfällen, men vi har även kunnat erbjuda flera utbildningar, seminarier och nätverksträffar helt digitalt. Det har varit uppskattat och deltagarna ser gärna fler digitala alternativ även när vi är tillbaka i ett normaltillstånd. Det är en av insikterna i vårt fortsatta arbete med att utveckla ESV:s stöd till myndigheterna, genom att involvera representanter från våra målgrupper i utvecklingsarbetet.

Vi utvecklar arbetet med inslag av digitalisering

I vår ambition att bli en myndighet i toppklass fortsätter vi arbetet med att bli mer utvecklingsinriktade och bli bättre på att hantera ett mer innovativt förhållningssätt. Det gör vi bland annat genom ett antal utvecklingsprojekt med inslag av digitalisering.

Ett exempel är det Vinnovafinansierade projektet Datalabbet – resultaten i staten. I år har projektet gått in i utvecklingsfasen där vi tar fram fyra applikationer för en ny form av analys- och beslutsstöd för offentlig sektor. Den första applikationen är lanserad, och med den kan du enkelt utforska utfallet för statens budget ned på anslags-, inkomsttitel- och myndighetsnivå genom att vi nu visualiserar våra öppna data om inkomster, utgifter och saldo på statens budget.

Ett annat exempel är arbetet med att utveckla en metod för automatiserad dataanalys av information i det administrations- och kontrollsystem som används för att göra utbetalningar inom EU:s jordbruksstöd. Målet är att kunna använda metoden och utveckla fler i ESV:s revisioner av de EU-stöd som svenska myndigheter betalar ut till stödmottagare.

Stockholm i februari 2021

Clas Olsson
generaldirektör

Innehåll

1	Generaldirektörens förord	3
2	Verksamhetsöversikt.....	7
2.1	Resultatredovisningens indelning	7
2.2	Ekonomi.....	7
3	Verksamhetsområde Ekonomisk styrning	10
3.1	Verksamhetsöversikt	10
3.2	Beslutsunderlag av hög kvalitet	11
3.3	Stabil och ändamålsenlig struktur	14
3.4	Behovsanpassat stöd	14
3.5	Utveckling och innovation	17
3.6	Analys och bedömning Ekonomisk styrning	18
4	Verksamhetsområde Prognoser	21
4.1	Verksamhetsöversikt	21
4.2	Prognoser	22
4.3	Remissvar.....	23
4.4	Analys och bedömning inom Prognoser	23
5	Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes.....	25
5.1	Verksamhetsöversikt	25
5.2	Drift 26	
5.3	Användarstöd	27
5.4	Förvaltning och utveckling	28
5.5	Analys och bedömning Hermes	28
6	Verksamhetsområde EU-revision	30
6.1	Verksamhetsöversikt	30
6.2	Årets revisionsarbete	33
6.3	Analys och bedömning inom EU-revision	36
7	Övrig återrapportering.....	38
7.1	Avgiftsbelagd verksamhet.....	38
7.2	Coronapandemins påverkan på ESV:s verksamhet	39
7.3	ESV:s utvecklingsarbete	40
7.4	Jämställdhetsintegrering i myndigheten.....	41
7.5	Samverkan	41
7.6	ESV:s risk- och säkerhetsarbete	41
7.7	ESV kommunicerar	42
7.8	ESV levererar externa it-tjänster.....	42
7.9	Tjänsteexport.....	43
7.10	Stöd till Regeringskansliet	43
7.11	Lista över rapporterade uppdrag.....	44

8	Kompetensförsörjning	46
8.1	ESV:s värdeord.....	46
8.2	Attrahera och rekrytera	46
8.3	Behålla och utveckla kompetens	47
8.4	Kompetensväxla och avveckla	47
8.5	Arbetsmiljö.....	48
8.6	Analys och bedömning kompetensförsörjning	49
9	Finansiell redovisning	50
9.1	Sammanställning över väsentliga uppgifter	50
9.2	Resultaträkning.....	51
9.3	Balansräkning.....	52
9.4	Anslagsredovisning.....	53
9.5	Tilläggsupplysningar och noter	54

2 Verksamhetsöversikt

ESV:s verksamhet styrs främst av myndighetens instruktion och regleringsbrev.

2.1 Resultatredovisningens indelning

Resultatredovisningen är indelad i fem verksamhetsområden i enlighet med regleringsbrevet:

- Ekonomisk styrning
- Prognoser
- Informationssystemet Hermes
- EU-revision
- Tjänsteexport

Vi beskriver varje verksamhetsområde i ett eget kapitel, med undantag för tjänsteexport som vi beskriver i kapitel 7 Övrig åiterrapportering. För varje verksamhetsområde redovisar och kommenterar vi verksamheten och dess resultat i förhållande till de uppgifter och åiterrapporteringskrav som ESV fått i instruktionen, regleringsbrev eller annat beslut. Vissa åiterrapporteringskrav redovisas i avsnitt 7.11 Lista över rapporterade uppdrag.

Verksamhetsområdena Ekonomisk styrning, Prognoser, Informationssystemet Hermes och EU-revision avslutas med en sammanfattande analys och bedömning av resultatet. Om det finns en extern bedömning av en verksamhet redovisar vi den. Det gäller främst kundundersökningar och uppföljningar av specifika uppdrag eller produkter. I vissa fall gör vi egna bedömningar och analyser av resultatet.

ESV använder tidredovisning för att fördela kostnader på rätt verksamhet och finansiär.

ESV redovisar inga styckkostnader i årsredovisningen. Vår bedömning är vi inte har något ärendeslag där vi handlägger ett stort antal ärenden.

2.2 Ekonomi

I detta avsnitt redovisar vi ESV:s kostnader och intäkter.

2.2.1 Totala kostnader

ESV:s totala kostnader har ökat med 3,4 miljoner kronor jämfört med 2019.

Ökningen avser huvudsakligen Ekonomisk styrning och våra uppdrag inom resultat- och finansiell styrning. Under 2020 tillfördes ESV 3 miljoner kronor för att utveckla vårt arbete kring effektivisering och analys.

De minskade kostnaderna för EU-revision förklaras främst av att behovet av revision inom vissa fonder minskat eftersom förvaltningen fungerar väl samt att kostnaderna för resor minskat då huvuddelen av våra revisioner genomförts på distans utan att besöka stödmottagarna.

För Tjänsteexporten beror ökningen på att vi under 2020 startat ett uppdrag i Georgien som pågår fram till mitten av 2022.

Tabell 1. Totala kostnader (tkr)

	2020	2019	2018
Ekonomisk styrning	77 141	73 265	92 021
Prognoser	25 491	25 193	22 993
Informationssystemet Hermes	51 719	51 697	49 642
EU-revision	36 836	38 125	35 261
Tjänsteexport	904	437	27
Totala kostnader	192 091	188 717	199 944

2.2.2 Totala intäkter

ESV:s totala intäkter har ökat med 2,7 miljoner kronor jämfört med 2019. För samtliga områden beror förändringarna på samma faktorer som redovisas under avsnitt 2.2.1.

Tabell 2. Totala intäkter per verksamhetsområde (tkr)

	2020	2019	2018
Ekonomisk styrning			
Anslag	69 038	57 341	72 373
Avgifter och andra intäkter än anslag	9 882	16 115	20 483
Summa	78 920	73 457	92 856
Prognoser			
Anslag	24 990	24 325	22 216
Avgifter och andra intäkter än anslag	740	868	777
Summa	25 731	25 193	22 993
Informationssystemet Hermes			
Anslag	50 391	49 991	48 111
Avgifter och andra intäkter än anslag	1 348	1 706	1 531
Summa	51 739	51 697	49 642
EU-revision			
Anslag	27 671	32 177	29 810
Avgifter och andra intäkter än anslag	6 314	5 949	5 451
Summa	33 986	38 125	35 261
Tjänsteexport			
Anslag	153	-1	0
Avgifter och andra intäkter än anslag	1 308	627	15
Summa	1 461	627	15
Summa Anslag¹	172 243	163 833	172 509
Summa Avgifter och andra intäkter än anslag	19 593	25 265	28 257
Summa intäkter	191 836	189 099	200 766

¹ Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och utgifter i anslagsredovisningen uppgår till 311 tkr, varav 262 tkr redovisas i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av lämnade bidrag. Resterande del av skillnaden, 48 tkr, avser semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223).

3 Verksamhetsområde Ekonomisk styrning

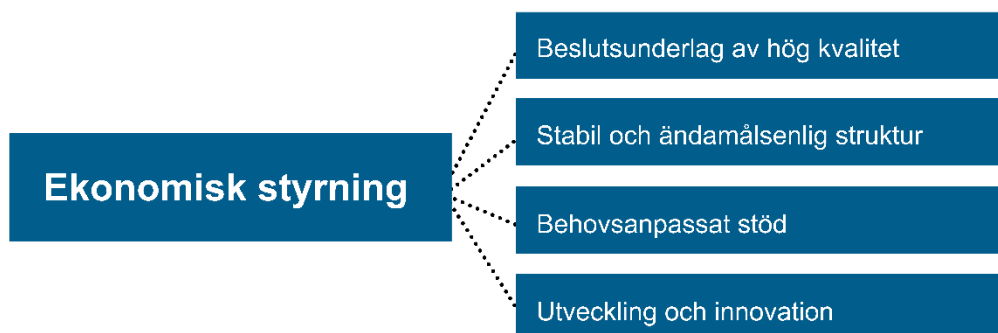
3.1 Verksamhetsöversikt

Ekonomistyrningsverket ansvarar för den ekonomiska styrningens förvaltning och utveckling i staten samt för statsredovisningen. Verksamhetsområdet bidrar till att statlig verksamhet eftersträvar hög effektivitet och iakttar god hushållning. *Resultatstyrning* ska bidra till att de politiska målen förverkligas och ge underlag för att bedöma hur utvecklingen ser ut i förhållande till dessa mål. Den *statliga redovisningen* ska säkerställa att det finns tydliga regler för redovisningen och att bokföringen i staten sker på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Den *finansiella styrningen* ska leda till att statens medel används på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt. *Intern styrning och kontroll* ska försäkra ledningen för en myndighet att den med rimlig säkerhet når målen för verksamheten och att den bedrivs enligt gällande rätt. *Internrevision* är den revision som bedrivs enligt internrevisionsförordningen för att granska och föreslå förbättringar av myndighetens interna styrning och kontroll.

Ansvar för *statsredovisningen* innefattar att tillhandahålla ändamålsenliga strukturer och system för statens ekonomiska rapportering. Den bidrar till kontroll över statens finanser genom den information vi konsoliderar och sammanställer. Informationen ger också underlag till regeringens beslut om den ekonomiska politiken.

För att nå målen för verksamhetsområdet fokuserar ESV på att lämna underlag av hög kvalitet till regeringen, säkerställa en stabil och ändamålsenlig struktur för den ekonomiska styrningen samt att ge myndigheterna stöd utifrån deras behov. I avsnittet nedan beskrivs kortfattat resultaten under 2020 för dessa fokusområden, hur ESV utvecklar verksamheten liksom en samlad analys och bedömning.

Figur 1. Verksamhetsområdets indelning

Tabell 3. Kostnader inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning (tkr)

	2020	2019	2018
Summa Ekonomisk styrning	77 141	73 265	92 021

Verksamhetsområdet Ekonomisk styrnings kostnader för 2020 blev knappt fyra miljoner kronor högre än 2019. Skillnaden förklaras till övervägande del av de tre miljoner kronor som tillfördes anslaget 2020 för arbete med effektivitet inom staten. Medlen har använts för nyrekryteringar.

3.2 Beslutsunderlag av hög kvalitet

I kapitel 7.11 redovisas vilka rapporter vi har lämnat till regeringen.

3.2.1 Effektivitetsanalyser

ESV har tillförts medel för att stärka myndighetens förmåga att genomföra uppdrag, analysera myndigheter och verksamheter samt lämna förslag till effektiviseringar i staten inom myndighetens ansvarsområden.² Under året har vi byggt upp denna verksamhet och i dialog med Finansdepartementet format verksamheten. Två egeninitierade analyser har utförts.³

3.2.2 Regeringsuppdrag

Flera regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet Ekonomisk styrning är årligen återkommande. Vi har här valt att kort redogöra för några av årets uppdrag.

Uttag av avgifter för forskningsinfrastruktur

I början av året lämnade ESV en rapport till regeringen där vi föreslår en metod som möjliggör uttag av avgifter för användande av forskningsinfrastruktur.⁴ ESV föreslår att regeringen ger universitet och högskolor ett särskilt bemyndigande att ta ut sådana avgifter. Förslaget är att det ekonomiska målet för verksamheten ska vara upp till full kostnadstäckning och att lärosätena ska få disponera inkomsterna.

Styrningen av Sida

I en rapport till regeringen föreslår Statskontoret och ESV att regeringen förtydligar Sidas uppdrag och uppgifter.⁵ Regeringens styrning bör bli mindre detaljerad och utformas så att målen, som styr Sidas verksamhet, renodlas och blir färre än i dag. Samtidigt behöver Sida stärka sitt arbete med lärande och uppföljning.

Uppföljning av reglerna för resultatredovisning

Den 1 januari 2019 började ett antal regeländringar gälla för myndigheternas resultatredovisning. I ett regeringsuppdrag har ESV följt upp vilket genomslag de nya kraven har fått i ett urval av myndigheternas årsredovisningar. I rapporten konstaterar ESV bland annat att flera myndigheter har lämnat en resultatredovisning

² Prop. 2019/20:1, *Budgetproposition för 2020*, Finansdepartementet, 2019, utgiftsområde 2, s. 112.

³ ESV dnr 2020-00991, 2021-00087

⁴ ESV 2020:13, Ekonomistyrningsverket, *Uttag av avgifter för forskningsinfrastruktur*, 2020

⁵ ESV 2020:47, Ekonomistyrningsverket, *Verksamhetsanpassad styrning – en översyn av regeringens styrning och Sidas interna effektivitet, ledning och uppföljning*, 2020

som motsvarar de nya kraven.⁶ Framför allt bestämmelsen om att redovisa ärenden och styckkostnader har fått visst genomslag. Nästan alla stora ärendehandläggande myndigheter redovisar både antal ärenden och styckkostnader. Små myndigheter med ärendehandläggning som huvudsaklig uppgift redovisar i regel antal ärenden men inte styckkostnader. Men det är också flera myndigheter som inte når upp till de nya kraven.

Styrning och finansiering av förvaltningsgemensam digital infrastruktur

ESV har på uppdrag av regeringen analyserat finansieringsformerna för förvaltningsgemensamma digitala immateriella anläggningstillgångar och hur utvecklingskostnaderna bör fördelas inom staten. Vi kan konstatera att det är ovanligt att denna typ av tillgångar styrs och klassificeras som samhällsinvesteringar. Det finns inte heller någon myndighet med ett tydligt utpekat helhetsansvar för det digitala infrastrukturområdet. ESV föreslår att Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) bör få ett sådant mandat med ansvar för att ta fram en strategisk plan för den förvaltningsgemensamma digitala infrastrukturen som riksdagen och regeringen beslutar om. Detta sammantaget anser vi skulle bidra till att öka digitaliseringstakten inom förvaltningen.⁷

Utvecklad styrning och uppföljning av avgiftsbelagd verksamhet

ESV föreslår i en rapport till regeringen att regeringens styrning och uppföljning av myndigheternas avgiftsbelagda verksamhet bör utgå från en gemensam grundstruktur och ha ett gemensamt systemstöd. Samtidigt bör regelverk och riktlinjer tydliggöras inom området.⁸

Fortsatt expertstöd inom försvarsområdet

ESV har på uppdrag av regeringen fortsatt att stödja Försvarmakten och Försvarets materielverk (FMV) i att utarbeta och utveckla de ekonomiska underlag som myndigheterna lämnar till regeringen.

Finansiell styrning av Trafikverket

ESV lämnade i december en delredovisning av ett regeringsuppdrag om den finansiella styrningen av Trafikverket.⁹ I rapporten lämnar ESV ett antal förslag, bland annat att regeringen bör förändra Trafikverkets anslagsstyrning, utveckla myndighetens investeringsplan och integrera den med den nationella planen. Det skulle förbättra riksdagens och regeringens förutsättningar att styra transportinfrastrukturen i förhållande till de transportpolitiska målen.

⁶ ESV 2020:28, Ekonomistyrningsverket, *Genomslaget - Resultatredovisningarna och myndigheternas arbete med dessa efter ändrade krav*, 2020

⁷ ESV 2020:23, Ekonomistyrningsverket, *Styrning och finansiering av förvaltningsgemensam digital infrastruktur*, 2020

⁸ ESV 2020:58, Ekonomistyrningsverket, *Utvecklad styrning och uppföljning av avgiftsbelagd verksamhet*, 2020

⁹ ESV 2020:57, Ekonomistyrningsverket, *Finansiell styrning av Trafikverket*, 2020

ESV:s underlag till Årsredovisning för staten

Utifrån den ekonomiska information som myndigheterna rapporterar i Hermes konsoliderar och sammanställer ESV rapporterna statens resultat- och balansräkning¹⁰ och utfallet för statens budget.¹¹ De utgör ESV:s underlag till regeringens skrivelse Årsredovisning för staten.

3.2.3 Remissvar

I följande remissvar har ESV lämnat principiella synpunkter med avseende på den ekonomiska styrningen:

- Samlade åtgärder för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2019:59)
- Remiss betänkandet Kontroll för ökad tilltro en ny myndighet för att förebygga, förhindra och upptäcka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen (SOU 2020:35)
- Med tillit följer bättre resultat – tillitsbaserad styrning och ledning i staten (SOU 2019:43) Med betänkande av Tillitsdelegationen
- Remiss - promemoria Prisomräkning av vissa statliga förvaltningskostnader¹²
- Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården - lärdomar från exemplet NKS (SOU 2020:15)

3.2.4 Realekonomisk och finansiell statistik

ESV tar fram underlag till statens finansiella sparande i nationalräkenskaperna och levererar dessa varje kvartal till Statistiska centralbyrån (SCB).¹³ Underlaget består av reala och finansiella räkenskaper och ligger till grund för Nationalräkenskapsberäkningarna vid SCB. Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för EU:s 28 medlemsländer.

ESV rapporterar även underlag till Excessive deficit procedure (EDP) för den statliga förvaltningen till SCB två gånger per år.¹⁴ EDP-rapporteringen innebär bland annat att vi analyserar skillnaden mellan budgetsaldot och det finansiella sparandet i nationalräkenskaperna. Dessa beräkningar är viktiga inom EU eftersom de ska visa att länderna inte har för stora underskott i förhållande till de kriterier som finns uppsatta inom EU.

Under 2020 påverkades arbetet med att ta fram utfallsuppgifter för såväl utfallet för statens budget (månatligen) som för statens finansiella sparande (kvartalsvis) av

¹⁰ ESV 2020:16, Ekonomistyrningsverket, *Utfallet för statens budget – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2019, 2020*

¹¹ ESV 2020:17, Ekonomistyrningsverket, *Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2019, 2020*

¹² Fj2020/00968/BATOT

¹³ ESV 2019:44, ESV 2020:19, ESV 2020:36, ESV 2020:42, Ekonomistyrningsverket, *Underlag till statens finansiella sparande 2020, 2020*. ESV dnr. 2021-00136, 2021-00137, 2021-00138, 2021-00139.

¹⁴ ESV dnr 2021-00114

coronapandemin. Även de två underlagen till Årsredovisning för staten har påverkats av de åtgärder som har vidtagits. Utöver den nationella uppföljningen har vi även arbetat med den internationella uppföljningen och kraven kring detta som EU:s statistikorgan Eurostat samordnar. Eurostat har begärt in extrarapportering för att kunna följa upp det ekonomiska utfallet, en diskussion som kommer att fortsätta under 2021.

3.3 Stabil och ändamålsenlig struktur

ESV har justerat föreskrifter och allmänna råd till förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll, föreskrifter om statliga inrapporteringskoder, S-koder, förordning (2000:606) om myndigheters bokföring, anslagsförordning (2011:223) och förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Förändringarna har bland annat avsett förtydliganden vad som ska redovisas i noten Övriga ansvarsförbindelser och vad som gäller för redovisning av anläggningstillgångar. Övriga justeringar har handlat om att korrigera benämningar eller förenkla föreskrifterna och allmänna råden.

3.4 Behovsanpassat stöd

3.4.1 Effektivare administration

ESV och Statskontoret startade under 2020 ett samverkansprojekt för att utveckla en modell för att stödja effektiviseringen av myndigheternas administration. Arbetet har hittills bestått av fyra träffar tillsammans med intresserade myndigheter¹⁵ för att analysera hur administrationen (processen för planering och uppföljning) mäts, samt hur exempelvis nuläge och börläge kan beskrivas. Ambitionen för samverkansprojektet är att utveckla en modell eller verktyg för hur man kan arbeta med att identifiera och analysera myndigheters administration, i syfte att åstadkomma effektiviseringar.

3.4.2 Förändringsledning

Förmågan att genomföra bestående och lyckade förändringar är en förutsättning för att bidra till en effektivare statsförvaltning. Det finns dock lite beskrivet i litteraturen ur ett perspektiv som upplevs relevant för den svenska statsförvaltningen. ESV har därför tillsammans med fem andra myndigheter tagit fram ett komplement till den tidigare vägledningen i förändringsledning från 2017.¹⁶ Den nya webbversionen kompletterar vägledningen genom att den ger en steg för steg-introduktion till processen, sammanfattar respektive steg och konkretiserar aktiviteterna, bland annat med hjälp av ett antal stödfrågor.¹⁷

¹⁵ Deltagande myndigheter: Socialstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Kulturrådet, Länsstyrelsen i Stockholm, Kemikalieinspektionen, Konkurrensverket och Swedac.

¹⁶ Arbetsförmedlingen, Domstolsverket, Försäkringskassan, Migrationsverket och Pensionsmyndigheten.

¹⁷ Ekonomistyrningsverket, *Förändringsledning i tre steg*, <https://www.esv.se/statlig-styrning/effektivisering/forandningsledning/>, uppdaterad 2020-07-02, hämtat 2021-02-10.

3.4.3 Ledningsgrupper och styrelseordföranden

Frågor inom ESV:s verksamhetsområden om exempelvis effektivisering är i hög grad sådana som berör alla chefer i en ledningsgrupp. Sedan 2019 har vi därför i ökad grad riktat oss mot dessa. Då pandemin satte stopp för de fysiska möten som initierades under 2019 har vi under detta år i stället försökt nå dessa chefer med frågor om strategins roll och funktion för verksamhetsstyrning samt förändringsledning (se avsnitt 3.4.2). Tillsammans med Akademin för ekonomistyrning i staten (AES) och Socialstyrelsen har vi anordnat en serie webinarier i syfte att skapa dialogtillfällen och lärande utifrån pågående strategiarbete i statliga myndigheter.

Styrelseordföranden

ESV har samordnat två nätverksträffar för styrelseordförande på förvaltningsmyndigheter under regeringen. Träffarna har genomförts digitalt. ESV har påtagit sig rollen att samordna träffarna utifrån önskemål från ordföranden och med stöd av att uppgiften berör ekonomisk styrning. Träffarna har syftat till att ge ordföranden på myndigheterna möjlighet att utbyta erfarenheter om styrelsearbetet och om ordförandens roll och ansvar. På träffarna har bland annat följande frågor diskuterats:

- Styrelsens roll i kris- och kontinuitetshantering.
- Hur ordföranden säkerställer att styrelsen får upp rätt frågor på sitt bord.
- Styrelsens sammansättning och balans mellan olika kompetens och roller.
- Hur styrelsens ansvar och hantering av det operativa ledarskapet ser ut eller bör se ut.

Totalt har 29 ordförande intresse att delta i nätverksträffarna och de representerar 31 myndigheter. Alla som har anmält intresse har inte kunnat delta i varje träff.

3.4.4 Utbildningar, seminarier och nätverksträffar

ESV:s utbildningsverksamhet påverkades inledningsvis av coronapandemin. Alla öppna utbildningar, ställdes in under våren. Efter sommaren genomfördes samtliga inplanerade öppna utbildningar och seminarier men då digitalt.

Även våra kostnadsfria kortare seminarier, som tar upp aktuella ämnen inom ESV:s verksamhetsområden, återupptogs efter sommaren i digital form. På flera av dem slog vi rekord i antal deltagare.

Två parallella grupper var inplanerade under året i Statens controllerutbildning. Den ena påbörjades under 2019 och skulle ha sina sista träffar under våren. Dessa sköts delvis på, men i september kunde utbildningen avslutas. Den andra gruppen hann ha sin första träff i mars, men kunde därefter inte träffas någon mer gång.

ESV utför även utbildningar på uppdrag. Under 2020 hade vi betydligt fler uppdragsutbildningar jämfört med året innan: 22 mot 14. De flesta av dem genomfördes digitalt.

ESV-dagen genomfördes som en kostnadsfri webb-sändning på knappt två timmar. Temat var Lärdomar från coronakrisen, vilket även inkluderade tillbakablickar på kriser tidigare i historien och en paneldiskussion.

Stora redovisningsdagen genomfördes med ursprungligt program en heldag, men även den var kostnadsfri och digital. Både ESV-dagen och Stora redovisningsdagen gick att se i sin helhet efteråt på vår webbplats.

Tabell 4. Antal deltagare och utbildningar inom Ekonomisk styrning och kostnader (tkr) samt andel kvinnor respektive män som deltog i utbildningarna

	2020	2019	2018
Öppna utbildningar			
Antal deltagare	192	318	358
Programutbildningar			
Antal deltagare	55	76	63
Uppdragsutbildningar			
Antal utbildningstillfällen	22	14	16
Utbildningsseminarier			
ESV-dagen (antal deltagare)*	1 000	636	675
Stora redovisningsdagen (antal anmälda)**	490	310	316
Frukostseminarier och övriga seminarier (antal anmälda)**	1014	156	430
Webbutbildningar			
Antal som använt utbildningarna	1847	1 607	1 356
Kostnad (tkr)	5 549	9 520	8 791
Andel kvinnor/män av deltagarna*	74/25 %***	74/25 %	74/24 %

* ESV-dagen 2020 sändes bara digitalt och krävde ingen anmälan. Siffran är ungefärlig utifrån visningar på Youtube.

** 2018 och 2019 års siffror visar antal deltagare, men eftersom evenemangen var digitala 2020 anges istället antal anmälda.

*** ESV-dagen 2020 ingår inte eftersom vi inte vet hur många kvinnor respektive män som följde webbsändningen.

Kostnaderna för utbildningsverksamheten har minskat jämfört med föregående år. Det beror huvudsakligen på att under våren ställdes samtliga utbildningar och seminarier in.

3.5 Utveckling och innovation

3.5.1 Datalabbet resultaten i staten

Datalabbet resultaten i staten är ett projekt finansierat av Sveriges innovationsmyndighet, Vinnova, som genomförs 2019-2021. Datalabbet ska främja utvecklingen av datadriven resultatkultur i förvaltningen och skapa nya former av analys- och beslutsstöd för olika nivåer i offentlig sektor. Arbetet bedrivs tillsammans med forskare inom artificiell intelligens (AI) på Kungliga tekniska högskolan (KTH), det statliga forskningsinstitutet Research Institutes of Sweden (RISE) och Uppsala universitet.

En stor del av arbetet 2020 har fokuserat på utvecklingen av konkreta prototyper för visualisering och analys av data med hjälp av AI-tekniker. En webbapplikation visualiserar utfallet för statens budget på anslags-, inkomsttitel- och myndighetsnivå lanserades i september. En prototyp skapar prognoser avseende bruttonationalprodukten (BNP) med hjälp av algoritmer för maskininlärning. Även en prototyp för en söktjänst som kopplar mål och uppdrag i regleringsbrev till myndigheternas resultatbeskrivningar har utvecklats. Den lanseras under 2021.¹⁸

3.5.2 Utveckla en kunskapsplattform för ekonomistyrning

En central verksamhet som ESV bedriver är att inom vårt verksamhetsområde ge stöd till andra statliga myndigheter genom metoder, riktlinjer, utredningar, utbildningar och rådgivning. Ett utvecklingsarbete bedrivs nu för att än bättre möta myndigheternas behov. Ett 20-tal personer på olika myndigheter har djupintervjuats för att vi ska få veta vilka behov de har av våra tjänster. Arbetet med att ta fram den nya plattformen fortsätter under 2021.

3.5.3 Automatisering och digitalisering av arbetsprocesser

Arbetet med att sammanställa och analysera utfallet i statsredovisningen bygger i hög grad på digitaliserade arbetssätt och processer. Det har under 2020 fortsatt bland annat med automatisering av olika processer i syfte att frigöra tid till fördjupade analyser. Ett utvecklingsarbete har även skett vad gäller informationsöverföring från Riksgälden till ESV. Det har pågått i flera år men har under 2020 tagit ett rejält kliv framåt.

3.5.4 Ny EA-uppföljning

Under 2020 har ESV utvecklat och genomfört en ny metod för att följa upp, redovisa och analysera hur myndigheterna efterlever de ekonomiadministrativa regelverken. Den nya uppföljningen, som ersätter den tidigare EA-värderingen, kommer att göras i två delar, precis som för EA-värderingen. Dels besvarar alla myndigheter en självdeklaration med frågor om hur de har följt reglerna under året. Dels gör ESV en extern bedömning av hur myndigheterna följt vissa regler. Vi kommer inte, som i den

¹⁸ Ekonomistyrningsverket, *Datalabbet*, <https://datalabb.esv.se/>, hämtad 2021-02-10.

tidigare EA-värderingen, att sätta några värden på enskilda myndigheter, utan redovisa den samlade regelefterlevnaden bland myndigheterna.

3.5.5 Effektivare informationsflöde och dataanvändning

I vårt budgetunderlag för 2021-2023 lyfte vi tankarna kring en utveckling av informationssystemet Hermes. Idén är bland annat att informationen enbart ska registreras en gång för att därefter återanvändas i hela den styrkedja som löper mellan regeringskansliet och myndigheterna. Vi utvecklade dessa tankar i ett separat underlag inskickat till regeringen i början av sommaren.¹⁹ Planeringen för en sådan utveckling har fortsatt under hösten.

3.6 Analys och bedömning Ekonomisk styrning

Vår bedömning är att vi, i allt väsentligt, inom verksamhetsområdet har levererat enligt förväntan.

3.6.1 Beslutsunderlag av hög kvalitet

Riksrevisionens uttalande gällande revisionen av Årsredovisningen för staten var liksom i fjol utan något att ta upp på fellistan.

Den rapport vi redovisade om genomslaget av förändringarna i myndigheternas resultatredovisning gav positiv respons bland myndigheterna.

Under våren tillsatte regeringen en utredning som bland annat ska lämna förslag om finansiering av forskningsinfrastruktur på nationell nivå. ESV är med som expert i utredningen och vi har även bidragit med bra beslutsunderlag genom den rapport vi lämnat där vi föreslår en metod som möjliggör uttag av avgifter för universitet och högskolor.

Den enkät²⁰ vi skickar i syfte att följa upp de regeringsuppdrag vi haft under året visar att mottagarna varit nöjda med vår leverans. På en 10-gradig skala fick vi i genomsnitt betyget 8,3, förra året var siffran 8,5

Vi bedömer att de beslutsunderlag vi producerat har hållit en hög kvalitet och bidragit till utvecklingen av den ekonomiska styrningen.

3.6.2 Stabil och ändamålsenlig struktur

ESV bedömer att strukturen för den ekonomiska styrningen är fortsatt stabil och i stora delar ändamålsenlig. Vi gör dock följande bedömningar.

¹⁹ ESV dnr 2020-00777

²⁰ ESV dnr 2020-01340

I regeringsuppdraget att utreda om urvalet av de myndigheter som följer internrevisionsförfordningen (2006:1228) är ändamålsenligt konstaterar vi att så inte helt är fallet.²¹

I regeringsuppdraget att analysera finansieringsformerna för förvaltningsgemensamma digitala immateriella anläggningstillgångar och hur utvecklingskostnaderna bör fördelas inom staten konstaterar vi att det finns svagheter som negativt påverkar digitaliseringstakten inom förvaltningen.

Statsredovisningssystemet (SRS) har under året utvecklats med en satsning på användarvänligheten i olika delar. Efter det har antalet ärenden till Fråga ESV i ämnet statsredovisning minskat med cirka 25 procent vilket troligen är ett resultat av denna utvecklingsinsats.

3.6.3 Behovsanpassat stöd

Vi följer upp våra öppna utbildningar genom att skicka en enkät till deltagarna för att säkerställa att de är nöjda med utbildningen. Av de deltagare som besvarat utvärderingen 2020 gav 87 procent betyget fyra eller fem på en femgradig skala. Detta kan jämföras med 91 procent 2019, vilket får bedömas som ett gott resultat samtidigt som det troligen även visar på att det finns utmaningar med de digitala lösningarna.

Stora redovisningsdagen genomfördes i år kostnadsfritt och digitalt, men deltagarna var tvungna att anmäla sig innan. De fick en enkät för att ange hur nöjda de var. 81 procent av dem som svarade gav betyget fyra eller fem på hur nöjda de var.

Vårt arbetssätt att arbeta mer stödjande och tillsammans med myndigheterna utarbeta och utveckla ekonomiska underlag som vi har gjort med Försvarsmakten och FMV har varit framgångsrikt.

ESV gör bedömningen att det stöd vi gett till myndigheterna har mött behoven och bidragit till en god förvaltning.

3.6.4 Utveckling och innovation

Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Enligt regeringens inriktningsdokument behöver Sverige pilotprojekt, testbäddar och miljöer för utveckling av AI-applikationer inom offentlig och privat sektor med potentialen att bidra till att användningen av AI utvecklas på ett säkert och ansvarsfullt sätt. ESV är en aktiv part i detta arbete som ett led i utvecklingen mot en myndighet i toppklass där vi eftersträvar nöjda kunder, hög kvalitet i leveransen, moderna och effektiva arbetsmetoder samt utveckling och lärande.

²¹ Uppdraget redovisas 31 januari 2021.

Inom ramen för arbetet med datalabbet följer också ESV utvecklingen av hur AI kan bidra till statsförvaltningens effektivisering. Utifrån hitintills vunna erfarenheter är ett antagande att ökad användning av AI kan bidra till att

- utveckla styrning och uppföljning, inte minst av hela system (som innefattar många olika myndigheter)
- kostnadseffektivera; automatisering av processer och flöden
- utveckla avvikelshantering, identifiera det onormala
- automatisera insamling av data och information
- beslutsstöd för regeringskansliet och myndigheter (t.ex. genom verktyg för analys, intelligenta söktjänster m.m.)
- utveckla prediktioner och prognoser
- ge ökad insyn i och förståelse för statens finanser.

ESV bedömer också att den transformering av organisationer mot ökat fokus på att bli datadrivna inom såväl offentlig förvaltning som näringsliv, kommer att ha stor betydelse för statsförvaltningens utveckling, något som också OECD pekar på.²²

²² OECD, *The Path of Becoming a Data-driven Public Sector*, [The Path to Becoming a Data-Driven Public Sector | en | OECD](#), publicerad 28 november 2019, hämtad 2021-02-10.

4 Verksamhetsområde Prognoser

4.1 Verksamhetsöversikt

ESV gör prognoser och analyser av svensk ekonomi med särskilt fokus på utvecklingen av inkomsterna och utgifterna i statens budget. Regeringen och riksdagen använder prognoserna i budgetarbetet. ESV:s prognoser ska i god tid identifiera större avvikelser från budgeten och vara tillförlitliga som beslutsunderlag.

Prognoserna omfattar:

- den makroekonomiska utvecklingen
- utvecklingen av intäkter, inkomster och utgifter
- beräkningar av det finansiella sparandet i staten, kommunerna och ålderspensionssystemet
- utvecklingen av statsskulden och Maastrichtskulden.²³

Prognoserna för statens inkomster och utgifter redovisas i enlighet med strukturen på statens budget. Vi utvärderar om de tre budgetpolitiska målen uppfylls: överskottsmålet för offentlig sektor, utgiftstaket för de statliga utgifterna och balanskravet för kommunerna.

Utöver att göra prognoser på svensk ekonomi gör vi också fördjupade analyser och utvecklingsinsatser för att belysa intressanta frågeställningar och stärka kvaliteten i prognoserna.

Vi svarar också på remisser på förslag som kan påverka utvecklingen av statens inkomster och utgifter samt de offentliga finanserna.

Figur 2. Verksamhetsområdets indelning

²³ Konsoliderad bruttoskuld i offentlig förvaltning. Summan av skulder i statlig och kommunal förvaltning och i sociala trygghetsfonder (ålderspensionssystemet) minus skulder mellan dessa delsektorer. Inom stabilitets- och tillväxtpakten finns ett krav om att Maastrichtskulden inte får överstiga 60 procent av BNP.

Tabell 5. Kostnader inom Prognoser (tkr)

	2020	2019	2018
Prognoser	24 845	24 896	22 709
Remisser	646	297	284
Summa Prognoser	25 491	25 193	22 993

Kostnaderna för verksamhetsområdet är relativt stabila. Skillnader mellan åren beror huvudsakligen på personal- och löneförändringar.

4.2 Prognoser

Under 2020 publicerade ESV fyra fullständiga kort- och medelfristiga prognoser, i mars, juni, september och november, vilket vi normalt gör.²⁴ Prognosarbetet och våra publikationer påverkades dock under 2020 i hög grad av coronapandemin. Det tillkom 12 extra ändringsbudgetar under året och det var många och omfattande förslag i budgetpropositionen för 2021. Det var därmed ovanligt många utgiftsökningar och skattesänkningar att bedöma effekten av. Osäkerheten var stor kring vilken effekt pandemin skulle få på ekonomin och hur förslagen skulle påverka de offentliga finanserna. Därför presenterade vi i mars- och novemberrapporten alternativscenarier som komplement till prognosen. I maj publicerade vi också en uppdatering av det ekonomiska läget eftersom risken för en svagare utveckling än den vi hade presenterat i mars var stor.²⁵ Då hade flera ändringsbudgetar tillkommit som vi ville redovisa effekten av tidigare än i den ordinarie prognosen i juni.

Utveckling av metoder och modeller

Vi fortsatte att implementera SCB:s modeller FASIT och FRIDA i prognos- och remissarbetet, ett arbete som vi inledde 2019. Beräkningarna i modellerna ökar vår analyskapacitet och bidrar exempelvis till att vi på ett mer detaljerat sätt kan beräkna effekterna av förslag i budgetarna och till att vi kan utveckla våra remissvar.

Under 2020 har vi också börjat använda modeller för arbetsmarknaden på ett mer aktivt sätt. De fungerar som stöd i prognoserna avseende sysselsättning och arbetslöshet. Inom ramen för ESV:s datalabb har vi också deltagit i pilotstudien om hur artificiell intelligens (AI) kan användas för prognoser på bruttonationalprodukten (BNP), se avsnitt 3.5.1. Arbetet påbörjades under 2019 men under 2020 resulterade det i en AI-modell för att göra prognoser på svensk BNP. Modellen finns beskriven i en vetenskaplig artikel som har presenterats på en internationell workshop om maskininlärning.²⁶ Två medarbetare på ESV är medförfattare till artikeln.

²⁴ ESV 2020:21, ESV 2020:34, ESV 2020:35, ESV 2020:39 Ekonomistyrningsverket, *Prognos - Statens budget och de offentliga finanserna, mars, juni, september och november*, 2020.

²⁵ ESV 2020:27, Ekonomistyrningsverket, *Uppdaterad bedömning av det ekonomiska läget – Statens budget och de offentliga finanserna, maj*, 2020.

²⁶ International Workshop on Explainable and Interpretable Machine Learning (XI-ML), <http://www.cslab.cc/xi-ml-2020/>, 21 september 2020.

Automatisering och digitalisering av arbetsprocesser

Under 2020 har vi fortsatt att automatisera arbetsprocesser och rutiner för prognosverksamheten. Syftet är bland annat att frigöra tid till fördjupade analyser. Automatisering av arbetsprocesserna kan i förlängningen skapa en grund för ett eventuellt utnyttjande av AI i prognosarbetet.

Fördjupade analyser

Vi genomför löpande olika fördjupade analyser och utvecklingsinsatser för att belysa intressanta frågeställningar och stärka kvaliteten i prognoserna. I prognosrapporten i september skrev vi en fördjupning om ekonomiska kriser förr och nu där vi jämförde effekterna på svensk ekonomi och de offentliga finanserna av coronapandemin med några tidigare kriser.²⁷ Den första jämförelsetidpunkten var spanska sjukan i början av 1900-talet. Nedgången i BNP verkar bli ungefär lika stor som genomsnittet vid tidigare kriser. Återhämtningen bedöms också ta ungefär lika lång tid som genomsnittligt. Effekten på de offentliga finanserna blir troligen betydligt mindre än under krisen på 1990-talet men underskottet blir större än under den senaste globala finanskrisen.

4.3 Remissvar

Under 2020 svarade vi på över 40 remisser. Det är betydligt fler än normalt. Framför allt beror det på coronapandemin och den mängd förslag som har lagts både på inkomst- och utgiftssidan. Remisstiderna har dessutom varit ovanligt korta.

4.4 Analys och bedömning inom Prognoser

I november 2020 presenterades en utvärdering av ESV:s prognoser för perioden 2012-2019 som genomförts av två externa konsulter på uppdrag av ESV.²⁸ Resultatet inom verksamhetsområde Prognoser analyseras därför huvudsakligen utifrån denna rapport i detta avsnitt. Utvärderingen visar att ESV:s prognosprecision överlag är i linje med andra prognosmakares precision men att det finns förbättringspotential för några variabler. Vi har redan justerat vissa av våra prognosmetoder utifrån resultaten i utvärderingen men vi kommer fortsätta att utvärdera resultaten i rapporten under 2021 för att se om det finns något vi kan åtgärda för att förbättra prognosprecisionen.

Konjunkturinstitutets (KI) årliga utvärdering av prognoserna från flera olika prognosmakare kan också användas i analysen.²⁹ I rapporten utvärderas och jämförs prognoser för åren 2015-2019. ESV gör också årligen en prognosuppföljning av prognoser två år bakåt i tiden för det senaste utfallsåret.³⁰ I prognosuppföljningsrapporten som presenterades under 2020 granskades alltså prognoser för 2019. Uppföljningen innehåller dels jämförelser med andra prognosmakare, framför allt

²⁷ ESV 2020:35 Ekonomistyrningsverket, *Prognos - Statens budget och de offentliga finanserna, september, 2020.*

²⁸ ESV dnr 2019-00962-4

²⁹ KI2020:9, Konjunkturinstitutet, *Utvärdering av makroekonomiska prognoser, 2020*

³⁰ ESV 2020:26, Ekonomistyrningsverket, *Prognosuppföljning 2019, 2020.*

med regeringen, dels en beskrivning av hur prognoserna har ändrats över tid och orsaken till prognosfelen. Resultaten av dessa presenteras också nedan.

Generellt sett är tillförlitligheten i ESV:s prognoser god

Enligt den externa prognosutvärderingen är ESV:s prognosprecision i linje med andra bedömares precision för de allra flesta variabler. För några variabler har vi högre precision än andra prognosmakare medan det finns utrymme för förbättringar på några variabler. I utvärderingen analyseras flera olika mått och prognoshorisonter. Resultatet och rangordningen kan skilja sig åt beroende på vilket mått eller vilken horisont som jämförs. Det är därmed svårt att ge en mer övergripande bild över resultatet än att ESV:s prognosprecision generellt sett är god och att det för de flesta variabler inte finns någon tendens till systematisk över- eller underskattning.

Vad gäller BNP-tillväxten placerar vi oss på plats 1-4 av åtta prognosmakare, beroende på vilken horisont eller vilket mått man tittar på. För det finansiella sparandet i offentlig sektor har vi relativt lågt medelabsolutfel (de summerade felen oavsett om det är en över- eller underskattning) avseende prognoser för innevarande år. Men det finns en tendens till underskattning under den undersökta perioden. Det beror till stor del på att vi har underskattat hushållens kapitalskatter vid flera tillfällen. På basis av detta har vi justerat vår prognosmetod något, vilket förhoppningsvis leder till att prognosfelen minskar framöver. Vi har även underskattat sysselsättningstillväxten vid flera tillfällen men prognoserna för arbetslösheten har haft en hög precision.

Konjunkturinstitutets årliga prognosutvärdering för åren 2015-2019 ger en liknande bild av ESV:s prognosfel i förhållande till andra prognosmakare.

ESV:s prognosuppföljning för 2019 visar att ESV, i likhet med övriga prognosmakare, överskattade BNP-tillväxten år 2019. Vår prognosavvikelse var dock mindre än övrigas. Vi överskattade inledningsvis det finansiella sparandet i offentlig sektor för att sedan underskatta det i slutet av perioden, i likhet med de flesta andra prognosmakare. Vi underskattade intäkterna från hushållens kapitalskatter något även för år 2019.

5 Verksamhetsområde Informationssystemet Hermes

5.1 Verksamhetsöversikt

Hermes är ett integrerat informationssystem för staten och fungerar både som arbetsverktyg och informationskälla. Hermes möjliggör ett samlat informationsflöde från det att myndigheterna lämnar in prognoser till att regeringen utfärdar regleringsbrev och vidare till insamlandet av utfallsuppgifter i statsredovisningen. ESV förvaltar och utvecklar Hermes Statsredovisning och enkätapplikationer samt är teknisk systemleverantör för Regeringskansliet (avseende RK Statsbudgetstöd) i enlighet med deras behov. Regeringskansliet och ESV har en gemensam överenskommelse som tydliggör kraven på systemet.³¹

Systemet består av RK Statsbudgetstöd (RK SBS), Hermes Statsredovisning (SRS) och enkätapplikationer. Det finns gemensamma stödfunktioner med navigeringsmeny och behörighetsadministration.

Verksamhetsområdet informationssystemet Hermes är uppdelat i Drift, Användarstöd, Förvaltning och Utveckling.

Verksamhetsområdets indelning

Tabell 6. Kostnader inom verksamhetsområdet Informationssystemet Hermes (tkr)

	2020	2019	2018
Drift	10 889	14 820	14 088
Användarstöd	4 695	5 945	5 308
Förvaltning	13 470	12 686	12 691
Utveckling	22 665	18 246	17 555
Summa Informationssystemet Hermes	51 719	51 697	49 642

Kostnaderna är på totalen oförändrade sedan föregående år. Minskade kostnader för drift förklaras av att en rad system och verktyg delas av Hermes och ESV alternativt hanteras samtidigt av it-plattformen, exempelvis brandvägg och servrar. Därmed är

³¹ ESV dnr 2019-00293

den totala kostnaden för drift relativt konstant för ESV men under 2020 har mer tid lagts på drift av övriga system som ESV ansvarar för.

Ökade kostnader för utveckling beror på att mer tid har lagts på utveckling till följd av ökat behov av ny och förbättrad funktionalitet dels beroende på krav från regeringen, ökade rapporteringskrav på grund av pandemin, dels utifrån användarperspektiv.

Kostnaderna för användarstöd avseende rådgivning har minskat jämfört med föregående år. Det beror på att det varit möjligt att vara mer resurseffektiv då ändrade telefontider och minskat antal ärenden gett en positiv effekt.

5.2 Drift

ESV utvecklar kontinuerligt Hermes produktionsmiljö för att säkerställa att systemet är stabilt och har hög tillgänglighet i enlighet med överenskommelsen med Regeringskansliet. Förutom att upprätthålla tillgängligheten på kort sikt ska aktiviteter som säkrar systemet på längre sikt prioriteras och genomföras.

En ny lagringslösning driftsattes under 2020. Därmed har systemet fått bättre prestanda och driftsäkerhet. Dessutom har ESV:s viktigaste verksamhetstjänsters, varav ett antal finns inom Hermesleveransen, krav på it-plattformen dokumenterats. Kraven varierar beroende på verksamhetstjänst och kan exempelvis gälla redundans, backup och övervakning. Syftet är att kunna göra bättre prioriteringar när det gäller utvecklingen av it-plattformen och därmed öka effektiviteten, säkerheten och stabiliteten.

ESV har även genomfört en utredning för att identifiera samtliga beroenden och samband mellan RK SBS och SRS samt beskriva konsekvenserna av en eventuell separation. Resultat är redovisat för Regeringskansliet.³²

Under året har två driftstopp inträffat. Vid båda tillfällena har incidenthantering skett enligt rutin och berörda beställare informerades.

Tabell 7. Tillgänglighet/drift i Informationssystemet Hermes

	2020	2019	2018
Antal driftstopp	2	1	1
Total tid för driftstopp	108 min	1 min	224 min

³² ESV dnr 2020-01185.

5.3 Användarstöd

För att stödja Hermesanvändarna på myndigheter och Regeringskansliet tillhandahåller ESV användarstöd i form av rådgivning, dokumentation och utbildningar.

ESV:s rådgivning om Hermes är tillgänglig under kontorstid alla arbetsdagar. Proaktivt arbete, så som att upprätta, komplettera och uppdatera användardokumentation och utbildningsmaterial, sker kontinuerligt.

Tabell 8. Antal aktiva användare och rådgivningsärenden i Informationssystemet Hermes

	2020	2019	2018
Antal aktiva användare			
Regeringskansliet	497	478	450
Myndigheter	1038	1088	1 026
Totalt antal aktiva användare	1535	1566	1 476
Antal rådgivningsärenden			
Regeringskansliet	600	610	722
Myndigheter	587	691	711
Övriga			
Rådgivningsärenden till icke Hermesanvändare*	19	53	63
Totalt antal rådgivningsärenden	1 206	1 354	1 496
Kostnader för rådgivning (tkr)	4 341	5 510	4 917

*Avser personer som inte är Hermesanvändare som har frågor om Hermes och där det läggs upp ett supportärende.

Antalet rådgivningsärenden har minskat de senaste åren. Under 2020 minskade framför allt antalet ärenden om Statsredovisning. Det är troligtvis en effekt av vår satsning på att utveckla användargränssnittet samt ett förbättrat användarstöd med en ny webbutbildning.

Under året har telefontiderna för användare reducerats i syfte att styra över fler ärenden till webbsidan Fråga ESV och mejl. Detta ska förbättra stödet genom att rätt ärenden kan prioriteras och därmed bidra till resurseffektivare rådgivning.

Formerna för utbildningar i Hermes har förändrats och samtliga fysiska utbildningar och har ersatts av en ny webbutbildning för myndigheterna. Detta har medfört att fler haft möjlighet att gå utbildningen och få ett effektivt och flexibelt stöd i arbetet. 38 personer genomförde webbutbildningen, något som kan jämföras med 29 deltagare på den tidigare utbildningen förra året. Utbildningarna i Budget och Regleringsbrev genomfördes på distans och med färre deltagare per tillfälle än föregående år.

5.4 Förvaltning och utveckling

ESV arbetar kontinuerligt med att upprätthålla funktionalitet, tillgänglighet, datariktighet och prestanda i Hermes. För att få utrymme att utveckla nya funktionaliteter krävs att årsuppdraget för förvaltning ständigt effektiviseras.

Regeringskansliet har prioriterat förbättringar inom finansiella befogenheter även under 2020. För att Regeringskansliet ska få en heltäckande och strukturerad bild av övriga kontokrediter samt få utökad funktionalitet för investeringsplaner har systemutveckling skett för detta. Detta ligger i linje med det förslag om digital budgetprocess som ESV beslutat genomföra, detta genom att bland annat öka användning av samma information.³³ För att få en bättre bild av användarupplevelsen har det under året införts en ny typ av prestandamätning som utgår ifrån den faktiska prestandan på regeringskansliets användares klienter.

Den fleråriga satsningen på användarupplevelsen för myndighetsanvändarna slutfördes under 2020. Det nya gränssnittet är mer enhetligt och lättanvänt, något som ska ge ökade nyttor i form av färre fel och effektivare arbetssätt på myndigheterna. För att regeringen ska få bättre information om effekterna på statens budget har myndigheternas kommentarsfunktioner förbättrats.

5.5 Analys och bedömning Hermes

ESV har tillsammans med Regeringskansliet i överenskommelsen om RK SBS tagit fram ett antal mål och måttetal för att underlätta bedömningen av rätt leveransnivå.³⁴ Något motsvarande finns inte externt för våra kunder som använder SRS.

Under året har målen i huvudsak nåtts. Fokus har även i år varit på prestandan för Regeringskansliets användare. Genom mätningar på specifika klienter kan vi se att resultatet har varit bra. Efter avslutat arbete med budgetpropositionen respektive vårpropositionen genomförs en enkät på Regeringskansliet. Resultatet för rådgivningen blev på 8,1 på våren och 6,7 på hösten.³⁵ Målet nåddes vid första tillfället men inte andra. Hösten 2019 var resultatet 7,1. Eftersom antalet svarande är relativt få krävs små förändringar för att ändra medelvärdet. Vi kan inte se några större skillnader under året som förklarar förändringen men vi bevakar frågan och diskuterar med beställaren. Resultatet för utbildningarna skiljer sig mellan Budget som fick 4,7 och Regleringsbrev som fick 7,5. Det är ett fåtal svarande även här och svårt att dra några långtgående slutsatser. Regeringskansliet har varit nöjd beställare vid tre av fyra undersökningstillfällen. Positiva omdömen har lämnats om att ESV varit lösningsorienterade samt att utvecklingen och implementeringen av ny

³³ ESV dnr 2020-00777.

³⁴ ESV dnr 2019-01380-3.

³⁵ Skalan är tiogradig där 1 innebär "inte alls nöjd" och 10 innebär "i allra högsta grad nöjd".

funktionalitet gått bra. Proaktivitet och ökad takt i digitalisering av utbildningar är noterade förbättringsområden.

6 Verksamhetsområde EU-revision

6.1 Verksamhetsöversikt

ESV är Sveriges nationella revisionsorgan för EU-medel och ska främja en effektiv och korrekt hantering av EU-medel i Sverige. I huvudsak innebär uppdraget att ESV ska granska att förvaltnings- och kontrollsystemen för EU:s olika fonder lever upp till de krav som EU-kommissionen ställer. ESV ska också granska och kontrollera att de utgifter som deklarerats till EU-kommissionen berättigar till stöd och har gått till rätt ändamål. Våra årliga revisionsrapporter är ett underlag till regeringens nationella intygande av EU-medelshanteringen i Sverige.

Sammanlagt får Sverige varje år ungefär 12 miljarder kronor från EU:s budget för EU-fonder med delad förvaltning. Delad förvaltning innebär att respektive medlemsstat ansvarar för att förvaltningen motsvarar de krav som EU ställer. Det innebär som regel att projekten som finansieras av respektive fond får nationell medfinansiering som uppgår till ungefär samma belopp som stödet från EU. Detta gäller dock inte för stöden inom Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ), som enbart finansieras av EU-kommissionen.

Vi har delat in verksamhetsområdet EU-revision utifrån de fonder där vi genomför revision. Fonderna bedriver sin verksamhet inom EU:s sjuåriga budgetperiod som sträcker sig från 2014 till 2020. Jordbruksfonderna är ett samlingsbegrepp för EGFJ och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Figur 3. Verksamhetsområdets indelning

6.1.1 ESV verkar för en effektiv och ändamålsenlig hantering av EU-medel i Sverige

ESV verkar för en effektiv och korrekt hantering av EU-medel i Sverige på flera sätt. Förutom att genomföra uppdraget som nationellt revisionsorgan arbetar vi med

proaktiva aktiviteter i samarbete med ansvariga myndigheter och vi stödjer regeringen i deras arbete att främja proportionerliga och ändamålsenliga regelverk för fonderna. Syftet med vårt proaktiva arbete är att nå en ömsesidig förståelse bland de involverade myndigheterna hur den svenska förvaltningen utifrån våra respektive uppdrag och ansvar på ett effektivt sätt ska följa EU:s krav på förvaltning och kontroll.

I september fattade regeringen beslut att ställa Jordbruksverkets förvaltning av jordbruksfonderna under prövning.³⁶ Vårt arbete under de inledande delarna av prövoåret har vid sidan av revisionsarbete bestått i att delta i avstämningar och möten mellan ansvariga departement, Jordbruksverket och deltagande länsstyrelser. Vi har även bidragit med synpunkter på utformningen av den strategiska planen som Jordbruksverket tar fram för det svenska genomförandet av EU:s jordbrukspolitik i nästa programperiod. Vi har också lämnat övergripande kommentarer till förslag på kontroll och sanktionssystem för kommande programperiod. Våra bidrag har bland annat skett genom muntlig återkoppling och dialog med Jordbruksverket och ansvarigt departement.

Ett framåtriktat arbete har under året skett i form av nätverk mellan ansvariga myndigheter för den svenska EU-medelsförvaltningen och ESV. Syftet med arbetet är att utveckla och implementera förenklade kostnadsalternativ för projekt som tar emot EU-medel. Arbetet leds av Tillväxtverket. Parallellt med detta arbete deltar vi även i ett internationellt nätverk, som syftar till ett utbyte av erfarenheter för att dra nytta av förenklade redovisningsalternativ för EU-medel.³⁷

Vi kommunicerar resultaten från granskningsarbetet till såväl de ansvariga myndigheterna som andra intressenter som deltar i styrningen av dessa medel i Sverige. Vår kommunikation under året har skett vid olika möten och vid seminarier med Regeringskansliet och ansvariga myndigheter³⁸ samt andra myndigheter som deltar i förvaltningen och verksamhet som finansieras via fonderna.

ESV deltar i rådet för skydd av EU:s finansiella intressen, SEFI-rådet. Utifrån vår kunskap och analys av förvaltningen, bidrar vi i arbetet att förebygga och förhindra felaktig användning av medlen.

6.1.2 Ekonomisk analys

Tabellen nedan visar att den samlade kostnaden för EU-revision har minskat något jämfört med föregående år.

³⁶ ESV dnr 2021-00068

³⁷ ESV dnr 2020-01083

³⁸ ESV dnr 2021-00037, 2021-00069

Omfattningen av revisionsverksamheten speglar som regel hur väl området som granskas, fungerar. I väl fungerande verksamheter är behovet av revision mer begränsat än där verksamheten uppvisar brister. Revisionen har på så sätt minskat inom ERUF och ESF. För jordbruksfonderna är behovet av revision fortsatt stort då verksamheten uppvisar brister.

Vi tar tillvara synergier där flera program och fonder förvaltas i ett gemensamt förvaltningssystem och genomför revisioner integrerat. Vi genomför gemensamma revisioner av förvaltningen inom EHFF och LLU-programmet. Förvaltningen har uppvisat brister vilket medfört att den sammantagna kostnaden ökat.

Vi har under året utnyttjat de temporära lättnader som EU kommissionen lanserade till följd av coronapandemin. Vi har exempelvis genomfört huvuddelen av våra revisioner på distans utan att besöka stödmottagarna. Det medför minskade kostnader för resor.

Tabell 9. Prestationstyper och kostnader inom verksamhetsområdet EU-revision (tkr)

Fond	2020	2019	2018
EHFF	2 712	2 771	1 718
ERUF	11 073	12 388	13 384
ESF	3 272	3 417	2 078
FEAD	1 638	1 126	649
Jordbruksfonderna*	12 746	12 964	13 495
LLU inom ERUF och ESF*	3 080	2 282	941
AMIF och ISF*	2 313	2 925	2 996
Remisser*		251	
Summa	36 836	38 125	35 261

* Jämförelsevärden för 2019 har justerats.

Verksamheten inom EU-revision finansieras i huvudsak via anslag. För vissa program erhåller vi TA-medel³⁹ för en del av kostnaderna. Tabell 10 visar de samlade intäkterna vi erhåller i form av TA-medel.

Intäkterna för TA medel inom EHFF har ökat till följd av förändrade regler. Det medförde att vi fått ersättning för kostnader som uppkommit tidigare verksamhetsår.

³⁹ TA-medel (Technical Assistance/Tekniskt stöd) kan lämnas för att ett program ska kunna genomföras på ett effektivt och säkert sätt. TA-medel kan finansiera förvaltningskostnader som rör en rad aktiviteter men även revisionsmyndigheten kan ansöka om TA-medel.

Tabell 10. Tabell TA-medel

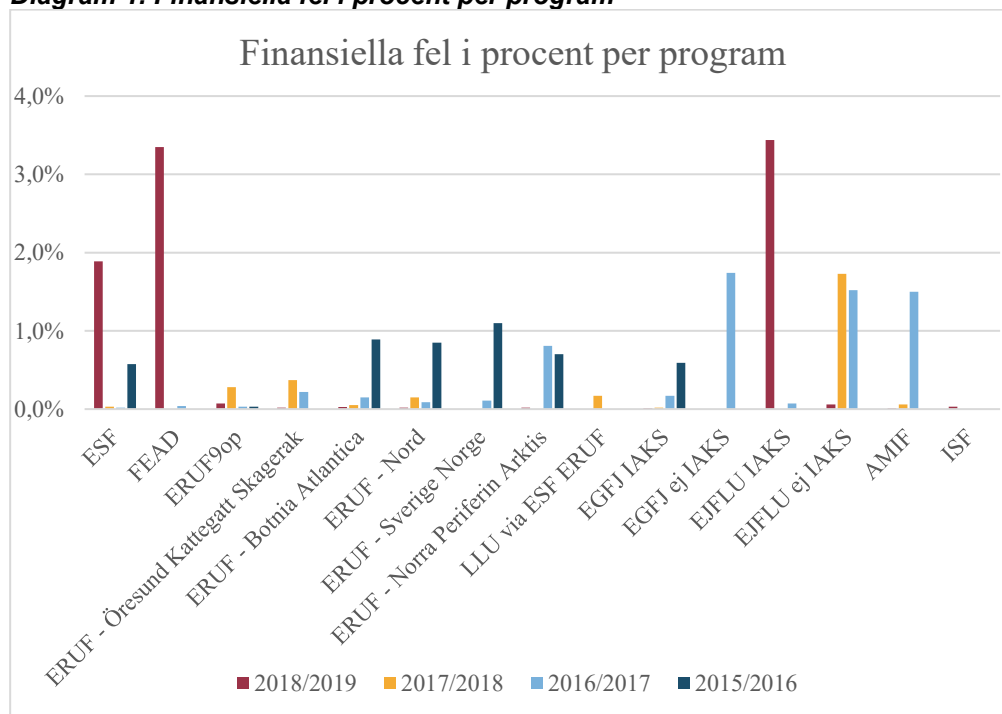
	2020	2019	2018
EHFF	3 495	1 942	1 456
ERUF	1 246	2 175	2 317
ESF	680	677	532
Summa	5 420	4 794	4 305

6.2 Årets revisionsarbete

Vi redovisar vårt arbete utifrån tre grupperingar av fonder som tillämpar regler som utgår från ett likartat regelverk. EU-kommissionen har för samtliga fonder inom den delade förvaltningen fastställt den acceptabla nivån för finansiella fel till två procent. För jordbruksfonderna ställer EU-kommissionen dessutom krav att den kontrollstatistik som den ansvariga myndigheten framställer ska vara tillförlitlig. Genom att ESV upprepar ett urval kontroller kan vi uttala oss om kontrollresultatets tillförlitlighet.

I de fall förvaltningen av en fond inte är tillfredsställande ställer EU-kommissionen krav på mer omfattande granskning än för de delar som ligger under den acceptabla nivån.

Vi har dragit nytta av de temporära lättnader som EU-kommissionen lanserat för årets revisionsarbete genom att bland annat inte fysiskt besöka ansvariga myndigheter och de projekt som tar emot EU-medel.

Diagram 1. Finansiella fel i procent per program

6.2.1 EHFF, ERUF, ESF, FEAD

Uppdraget som revisionsmyndighet för programmen inom EHFF, ERUF, ESF och FEAD utförs under en programperiod på sammanlagt sju år och utgår från EU-kommissionens regelverk för varje fond. Kraven i regelverken är i huvudsak de samma för dessa fonder. Ansvariga myndigheter och revisionsmyndigheten rapporterar till EU-kommissionen i februari året efter och därmed avslutas räkenskapsåret. I början av 2020 lämnade vi våra årsrapporter och utlåtanden till EU-kommissionen för räkenskapsåret mellan 1 juli 2018 till 30 juni 2019.⁴⁰ Vår revision visade att med undantag för fyra operativa program har ansvariga myndigheter en tillfredsställande utbetalning, kontroll och hantering av medlen. Undantagen rör ESF och FEAD samt LLU och EHFF som förvaltas av Svenska ESF-rådet respektive av Jordbruksverket.

I syfte att uttala oss om den redovisning som ansvariga myndigheter gör till EU-kommissionen är laglig och korrekt, har vi under året granskat ett urval av de projekt som fått stöd. Vi har även granskat delar av förvaltnings- och kontrollsystemet som myndigheterna inrättat för att bedöma om det är effektivt. Fokus i dessa revisioner har framförallt legat på områden med högre inneboende risk för fel. I början av året sammanfattar vi revisionsresultaten för de revisioner som genomförts under föregående år och vi rapporterar till EU-kommissionen och regeringen.

⁴⁰ ESV dnr 2020-00023, 2019-01218, 2019-01361, 2019-01313, 2020-00003, 2019-01217, 2019-01365, 2019-01058, 2020-00015

För huvuddelen av programmen bedömde vi att förvaltningssystemen fungerar tillfredsställande. För fyra av programmen lämnade vi däremot uttalanden med reservation. Inom FEAD visade vår granskning en hög andel felaktiga utbetalningar till projekten, där utbetalningar inte följt de krav som framgått i besluten om stöd. Förvaltningen av ESF uppvisade brister i kontroll av de projekt som upphandlats och tillkommit på ESF-rådets eget initiativ. För LLU och EHFF brister den ansvariga myndigheten i redovisningen av stödberättigande utgifter och följer därmed inte de krav som EU:s regelverk ställer.

6.2.2 Jordbruksfonderna

ESV utför uppdraget som attesterande organ för de två jordbruksfonderna, EGFJ och EJFLU, genom löpande revision. Varje räkenskapsår⁴¹ avslutas med att både Jordbruksverket som ansvarig myndighet och ESV rapporterar till EU-kommissionen. ESV:s uttalande är en del i den bedömning som EU-kommissionen gör av förvaltningen i Sverige och ligger till grund för EU:s godkännande av de årliga räkenskapsorna och deras utbetalning till Sverige.

ESV har utfört löpande revision av både EGFJ och EJFLU. Dessa rapporterar vi till Jordbruksverket. Vår årliga rapport med uttalanden över räkenskapsåret lämnar vi i februari året efter räkenskapsåret till EU-kommissionen.⁴²

Våra granskningar visade att de brister avseende hanteringen av återkrav som vi tidigare påtalat kvarstod. Den ansvariga myndigheten saknar it-stöd för att kunna fatta beslut om återkrav. Samtidigt kvarstod även brister avseende den interna hanteringen av kontrollresultat för EJFLU vilket medfört att slututbetalning till stödmottagare inte kunnat ske. Vår sammanfattande bedömning var att räkenskapsorna var fullständiga, korrekta och rättvisande utom för de delar där förvaltningssystemen inte kan hantera återkrav och kontrollresultat.

Till följd av bristerna i förvaltningen uppmanade EU-kommissionen regeringen att ställa Jordbruksverkets förvaltning av jordbruksfonderna under prövning. Syftet är att Jordbruksverket under ett år ska åtgärda bristerna varefter en utvärdering ska ske för att se om de uppfyller kraven som EU ställer för att ansvara för förvaltningen. Regeringen fattade beslut i september att ställa Jordbruksverkets förvaltning under prövning.⁴³ ESV har under året utökat sina granskningar för att utföra mer omfattande granskning av de områden som uppvisat brister och av de åtgärder som Jordbruksverket löpande genomfört och de som är relaterade till prövoåret. Resultaten av dessa granskningar rapporteras skriftligt och presenteras för ansvariga departement, Jordbruksverket och berörda länsstyrelser.⁴⁴

⁴¹ Ett räkenskapsår för jordbruksfonderna omfattar tiden från 16 oktober år 1 till 15 oktober år 2.

⁴² ESV dnr 2019-00313

⁴³ Regeringsbeslut N2020/02295 N2019/03277

⁴⁴ ESV dnr 2020-00793

6.2.3 Migration- asyl och säkerhetsfonderna

För programmen inom AMIF och ISF rapporterade vi till EU-kommissionen redan i december 2019 resultaten av våra granskningar för räkenskapsåret som avslutades i oktober 2019. Därför har inga årliga rapporter med uttalanden rapporterats under 2020 till EU-kommissionen.

Under 2020 har vi genomfört granskningar av räkenskapsåret 16 oktober 2019 till 15 oktober 2020. Vi har både granskat delar av det system för förvaltning och kontroll som ansvariga myndigheter inrättat och ett urval av projekten. Slutligen granskar vi den ansvariga myndighetens ansökan om utbetalning av EU-medel som ställs till EU-kommissionen. Resultatet av vår granskning avslutas med den årliga rapport med uttalande som skickas till EU-kommissionen i februari 2021.

6.2.4 ESV:s årliga rapportering till regeringen

Varje år rapporterar ESV samlat till regeringen våra årliga rapporter och uttalanden som vi lämnat till EU-kommissionen under det senaste året. Vår årliga rapportering utgör ett underlag till regeringens utlåtande om hanteringen av EU-medel i Sverige. I februari lämnade vi en samlad rapportering över de årliga rapporter som vi lämnat till EU-kommissionen i början av 2020.⁴⁵

6.3 Analys och bedömning inom EU-revision

EU-revisionen ska bidra till att EU-medel hanteras effektivt och korrekt i Sverige. För att bedöma om verksamheten bidrar till detta utgår vi från EU-kommissionens och Europeiska revisionsrättens bedömning av kvaliteten i vårt eget arbete, genom en indirekt bedömning om de ansvariga myndigheterna genomför sin förvaltning på ett korrekt sätt samt genom ansvariga myndigheters och departements bedömning av vår förmåga att kommunicera resultat. Vi använder följande indikatorer:

- EU-kommissionen och Europeiska revisionsrätten bedömer om vårt arbete uppvisar en tillfredsställande kvalitet. När de bedömer att vårt arbete är tillfredsställande med utrymme för mindre förbättringar innebär det att de kan förlita sig på vårt arbete och våra slutsatser. Europeiska revisionsrätten bedömer inte enskilda medlemsstater utan har till uppgift att bedöma EU-kommissionens arbete.
- De finansiella felen, för de svenska programmen, ska över tid understiga den nivå på högst två procent som EU-kommissionen fastställt.
- Ansvariga myndigheter och departement bedömer vår förmåga att kommunicera våra bedömningar som goda, vilket innebär ett betyg om minst fyra på en femgradig skala.

⁴⁵ ESV dnr 2020-00187

Vi har erhållit besked från EU-kommissionen att de godtagit och accepterat de årliga rapporter med uttalande som vi lämnade 2020 med undantag för två program. EU-kommissionen överprövade vårt uttalande för FEAD som var ”med reservation av begränsad betydelse” till ”med reservation av väsentlig betydelse”.⁴⁶ EU-kommissionen bedömde för ISF att vi inte granskat tillräckligt många projekt för att med tillräcklig säkerhet kunna uttala oss om de finansiella felen.⁴⁷ Vi kommer följa EU-kommissionens rekommendation och granska ytterligare projekt för ISF.

Europeiska revisionsrätten har i sin granskning iakttagit vissa brister i vår dokumentation.⁴⁸ Dessa har åtgärdats i årets revisionsarbete. I samtliga program och fonder som ingår i vårt granskningsuppdrag ligger de finansiella felen under två procent, förutom för FEAD och för EJFLU. Det innebär att förvaltningssystemen i huvudsak har fungerat och kunnat förhindra väsentliga fel. Samtidigt som vi under flera års tid påpekat bristerna i hanteringen av återkrav och kontrollresultat för jordbruksfonderna har verksamheten inom Jordbruksverket inte förbättrats tillräckligt. Utifrån de uppsatta kriterierna är vår bedömning att verksamheten bidragit till att EU-medel i huvudsak hanteras effektivt och korrekt i Sverige men förbättringar behövs.

Huvuddelen av de personer på ansvariga myndigheter och departement som valt att svara på vår enkät om vår kommunikation ansåg att den på det hela taget fungerar bra.⁴⁹ Det var 20 av 25 respondenter som svarade 4 eller 5 på en 5-gradig skala. Våra utvecklingsområden handlar om att tydligare kommunicera nyttan av de iakttagelser som vi lämnar i samband med våra projektrevisioner samt att vi bör bli bättre på att främja en god EU-medelshantering genom att sprida mer kunskap.

Utifrån dessa kriterier och de resultat vi uppnått anser vi att vi sammanfattningsvis genomför vårt revisionsuppdrag med tillräckligt god kvalitet men att vissa förbättringar behövs.

⁴⁶ ESV dnr 2020-00015-4

⁴⁷ ESV dnr 2020-00675

⁴⁸ ESV dnr 2019-00942

⁴⁹ ESV dnr 2019-01331

7 Övrig återrapportering

7.1 Avgiftsbelagd verksamhet

Tabellen nedan visar intäkter, kostnader, budget och utfall för ESV:s avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet.

Sammantaget uppvisar den avgiftsbelagda verksamheten ett underskott på 0,3 miljoner kronor för 2020 och det ackumulerade underskottet uppgår till 0,4 miljoner kronor.

Ekonomisk styrning visar ett underskott på 0,6 miljoner kronor. Det ackumulerade underskottet har minskat de senaste åren men ökar på grund av årets underskott och uppgår till 1,2 miljoner kronor. Både intäkter och kostnader är lägre än avgiftsbudgeten i regleringsbrevet, vilket beror på att utbildningsverksamheten minskat i omfattning beroende på pandemin.

Vi har enligt regleringsbrevet möjlighet att frångå principen om full kostnadstäckning i enskilda fall. Under 2020 har vi använt den möjligheten i två fall. Det första gäller uppdraget om förvaltningsgemensam digital infrastruktur. Vår bedömning är att det har stor betydelse för statsförvaltningen och vi valde därför att fördela mer resurser till uppdraget. Det andra gäller utbildningsverksamheten. På grund av pandemin har vissa utbildningar genomförts kostnadsfritt samtidigt som vissa kostnader inte kunnat minska på kort sikt. För utbildningsverksamheten har vi gjort bedömningen att avgiftshöjningar för att få ekonomisk balans hade motverkat syftet med verksamheten. Undantagen uppgår sammanlagt till 2,2 miljoner kronor.

Tjänsteexporten uppvisar ett överskott på 0,3 miljoner kronor och avser det nya uppdraget i Georgien. Uppdraget startade under våren 2020 och var därför inte känt när avgiftsbudgeten i regleringsbrevet beslutades vilket förklarar avvikelserna.

Tabell 11. Avgiftsbelagd verksamhet (tkr)

	2020	Budget 2020	2019	2018
Ekonomisk styrning				
Tidigare års över-/underskott	-676		-867	-1 701
Intäkter	7 250	12 000	13 215	12 311
Kostnader	7 821	12 000	13 023	11 477
<i>Kostnader som täcks av anslag</i>	2 210			
Utfall	-571	0	191	834
Akkumulerat över-/underskott	-1 247		-676	-867
Administrativa system				
Tidigare års över-/underskott				10 717
Överföring av balanserad kapitalförändring till Kammarkollegiet				- 10 717
Utfall				0
Akkumulerat över-/underskott				0
Tjänsteexport				
Tidigare års över-/underskott	521		331	343
Intäkter	1 300	0	611	14
Kostnader	984	0	421	26
Utfall	316	0	190	-12
Akkumulerat över-/underskott	837		521	331
Totalt resultat för avgiftsbelagd verksamhet	-255		381	822
Totalt ackumulerat över-/underskott	-410		-155	-536

7.2 Coronapandemins påverkan på ESV:s verksamhet

ESV:s verksamhet har till viss del påverkats av Coronapandemin. Inom Ekonomisk styrning påverkades arbetet med att ta fram utfallsuppgifter för såväl utfallet för statens budget som för statens finansiella sparande. Även de två underlagen till Årsredovisning för staten har påverkats kraftigt av de omfattande åtgärder som har gjorts med anledning av pandemin. Under våren ställdes alla våra öppna utbildningar och seminarier in. Efter sommaren genomfördes i princip alla planerade utbildningar och seminarier men i digital form.

Prognosverksamheten har påverkats på likande sätt som arbetet med utfallsuppgifter. De 12 extra ändringsbudgetarna vilket inneburit att det varit ovanligt många utgiftsökningar och skattesänkningar att bedöma effekten av. Vi har även utvecklat våra metoder för att ta fram prognoser och rapporter.

Även inom Hermesverksamheten har utbildningar genomförts digitalt. För att regeringen ska få bättre information om effekterna på statens budget har dessutom myndigheternas kommentarsfunktioner förbättrats.

Vi har utnyttjat de temporära lättnader som EU-kommissionen lanserat för årets revisionsarbete genom att bland annat inte fysiskt besöka ansvariga myndigheter och de projekt som tar emot EU-medel.

7.3 **ESV:s utvecklingsarbete**

Vårt utvecklingsarbete kopplat till våra verksamhetsområden beskrivs i respektive kapitel. I detta avsnitt tar vi upp några utvecklingsaktiviteter som berör hela myndigheten.

Under 2019 deltog ESV i tävlingen Sveriges modernaste myndighet och under året har arbetet fortsatt under namnet En myndighet i toppklass. Vi har definierat följande kriterier som vi anser representerar en myndighet i toppklass:

- Nöjda kunder och uppdragsgivare
- Hög kvalitet i leveransen
- Moderna och effektiva arbetsmetoder
- Utveckling och lärande
- Väl fungerande kompetensförsörjning
- God ”ordning och reda”

Under året har vi genomfört en gapanalys för respektive område för att se inom vilka områden vi behöver göra utvecklingsinsatser. Vår bedömning är att vi ligger väl till inom de flesta områden. De områden där ett större gap har identifierats är Moderna och effektiva arbetsmetoder och Utveckling och lärande. Våra utvecklingsinsatser ska därför koncentreras till dessa områden samt att behålla och ytterligare höja kvaliteten gällande området Väl fungerande kompetensförsörjning.

Våra digitala arbetssätt har utvecklats mycket fortare under pandemin än under normala förhållanden. Alla medarbetare är nu bekväma med att ha i stort sett alla möten och samtal digitalt. Även våra månatliga möten med hela myndigheten har genomförts digitalt. Efter den initiala kompetensuppbyggnaden har utmaningen huvudsakligen varit att hitta former för kreativa och mer utforskande möten när dessa sker digitalt.

Under året har även vårt lokalprojekt, som inleddes under 2019, avslutats. Det innebär att vi minskat våra lokalytor och därför anpassat vårt arbetssätt till ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Att vi huvudsakligen arbetat hemifrån sedan i mars innebär att de nya arbetssätten i de nya lokalerna inte fullt ut har prövats utan har ersatts av omställning till arbete på distans i hemmet.

7.4 Jämställdhetsintegrering i myndigheten

ESV har under året, tillsammans med Jämställdhetsmyndigheten, arbetat med ett regeringsuppdrag för att utveckla en modell för systematiskt erfarenhetsutbyte avseende jämställdhetsintegrering.⁵⁰ Modellen kallas JiM+. Även Kriminalvården, Skatteverket och Vetenskapsrådet har varit delaktiga i arbetet. ESV har tillsammans med nämnda myndigheter utarbetat modellens övergripande innehåll, där syftet är att utveckla jämställdhetsintegreringsarbetet för myndigheter i staten. ESV har även varit delaktiga med att ta fram Jämställdhetsmyndighetens vägledning ”Stöd för att planera, organisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering” och då särskilt avsnittet kring jämställdhetsintegrering i planering och uppföljning.⁵¹

7.5 Samverkan

ESV ska enligt instruktionen samverka med Statskontoret och KI. Under året påbörjades ett samverkansprojekt för att utveckla en modell för att stödja effektiviseringen av myndigheters administration, se 3.4.1. ESV och Statskontoret har även fortsatt samverka i regeringsuppdraget att se över Sida:s effektivitet, ledning, styrning, kontroll och uppföljning.⁵²

Samverkan med KI sker inom verksamhetsområdet Prognoser. Vi samverkar löpande med att ta fram prognoser över statens inkomster och utgifter. Exempelvis gör ESV beräkningar av skatteintäkter till KI baserat på deras antaganden och KI bistår ESV med leverans av utfall och programmering. Samverkan sker även om våra prognoser skiljer sig mycket åt, vi utreder då tillsammans vad det beror på. KI fick under året ett regeringsuppdrag att utvärdera hur coronapandemin påverkar svensk ekonomi där KI också inhämtade synpunkter från ESV.⁵³

7.6 ESV:s risk- och säkerhetsarbete

ESV tillämpar sedan flera år ett ledningssystem baserat på standardserien ISO 27000. Målet är att all information ska ha en lämplig säkerhetsnivå utifrån verksamhetens krav på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet. Under året har ESV arbetat med ett antal aktiviteter som förbättrat informationssäkerheten, exempelvis informationsklassning och design av skydds nivåer. Säkerhetsgruppen har bland annat diskuterat frågor om skyddet i de ombyggda lokalerna.

Utöver detta har anpassningar till den nya säkerhetsskyddslagen genomförts. Ett prioriterat område har varit säkerhetsklassning samt att genomföra en säkerhetsskyddsanalys.

⁵⁰ A2020/00442/JÄM

⁵¹ Jämställdhetsmyndigheten, *Vägledning – stöd för att planera, organisera och följa upp arbetet med jämställdhetsintegrering*, Dnr ALLM 2020/51, 2020

⁵² UD2019/17195/IU

⁵³ Fi2020/03078/E4 Uppdrag till Konjunkturinstitutet att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av utbrottet av sjukdomen covid-19 för 2020-2022.

Vi har även genomfört en digital säkerhetsvecka med olika digitala aktiviteter som exempelvis genomgång av säkerhetspolicy, tävlingar och dilemman där syftet varit att stärka ESV:s säkerhetsarbete genom att höja medarbetarnas säkerhetsmedvetande.

ESV:s säkerhetsarbete syftar till att stödja och säkerställa verksamheten. Det delas in i sex huvudområden: säkerhetsskydd, informationssäkerhet, it-säkerhet, fysiskt skydd, personligt skydd samt kris. Säkerhetsgruppen, som säkerhetsskyddschefen är sammankallande för, hanterar frågor inom dessa områden.

7.7 ESV kommunicerar

ESV:s viktigaste kanal för att sprida information och ge stöd inom våra verksamhetsområden är webbplatsen esv.se som hade drygt 1,1 miljon besök 2020. Ungefär 39 procent av besöken gick till den så kallade Statsliggaren där regleringsbrev för Sveriges myndigheter finns. Andra välbesökta sidor var våra publikationssidor där EA-boken är den mest välbesökta.⁵⁴

ESV har under året gjort en granskning av tillgängligheten på webbplatsen med anledning av lagen om tillgänglighet till digital offentlig service.⁵⁵ De fel som har varit möjliga att åtgärda har vi åtgärdat. Vilka fel som inte var möjliga att åtgärda innan den 23 september 2020 framgår av ESV:s tillgänglighetsredogörelse.⁵⁶ Även dokument som publicerats på webbplatsen efter september 2018 har granskats och anpassats så att de bättre uppfyller lagkraven.

På esv.se publicerades 80⁵⁷ nyheter. Störst genomslag i media fick våra pressmeddelanden om ESV:s utfall och prognoser på statens budget, med omkring 240 respektive 180⁵⁸ notiser, artiklar och inslag.

ESV:s digitala nyhetsbrev ”ESV-nytt” skickades ut nio gånger till drygt 2 650 prenumeranter.⁵⁹

Under året har vi gjort 13 filmer som publicerats på ESV:s Youtube-kanal⁶⁰ och på vår företagssida på LinkedIn.⁶¹ Det har framför allt varit informationsfilmer inom våra olika ämnesområden, exempelvis presentationer av ESV:s prognoser.

7.8 ESV levererar externa it-tjänster

ESV ansvarar för två externa it-tjänster, utöver informationssystemet Hermes till Regeringskansliet. ESV levererar en helhetslösning för it till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys vilket inkluderar it-plattform, kontors-it och helpdesk. ESV

⁵⁴ Enligt ESV:s verktyg för webbstatistik (Google Analytics).

⁵⁵ Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service

⁵⁶ www.esv.se/om-webbplatsen/tillganglighetsredogorelse/

⁵⁷ Enligt ESV:s verktyg för webbpublicering (Episerver).

⁵⁸ Enligt ESV:s manuellt sammanställda statistik.

⁵⁹ Enligt ESV:s verktyg för nyhetsbrev (Apsis för januari och februari 2020, Idrelay för mars–december 2020).

⁶⁰ Ekonomistyrningsverket, https://www.youtube.com/channel/UCNZ0h0u_j2lnho1NNAvPykg, hämtad 15 januari 2021.

⁶¹ Ekonomistyrningsverket, <https://www.linkedin.com/company/ekonomistyrningsverket>, Hämtad 15 januari 2021.

ansvarar också för drift, förvaltning, utveckling och support av webbplatsen avropa.se åt Kammarkollegiet. Innehållet i tjänsten framgår av överenskommelser mellan myndigheterna.⁶²

7.9 Tjänsteexport

Tjänsteexport är ett av verksamhetsområdena i regleringsbrevet.

Tabell 12. Kostnader inom verksamhetsområdet Tjänsteexport (tkr)

	2020	2019	2018
Summa Tjänsteexport	904	437	27

Vi har under 2020 startat ett projekt i Georgien där vi ska stödja reformarbetet med att införa resultat- och finansiell styrning i den offentliga sektorn i Georgien.

Projektet pågår till mitten av 2022.

7.10 Stöd till Regeringskansliet

Det totala stödet till Regeringskansliet ökade med 6,4 miljoner kronor jämfört med 2019. Den största ökningen avser konsultstöd och beror på fler uppdrag jämfört med tidigare år, exempelvis uppdrag gällande Sida, Statens jordbruksverk, Trafikverket och Digital infrastruktur.

Tabell 13. Totala kostnader och avgiftsintäkter för stöd till Regeringskansliet (tkr)

	2020	2019	2018
Kostnader remisser	1 719	1 525	1 897
Avgiftsintäkter remisser	0	0	0
Kostnader konsultstöd	9 334	3 527	1 674
Avgiftsintäkter konsultstöd	2 775	2 346	913
Kostnader rådgivning	720	566	685
Avgiftsintäkter rådgivning	0	0	0
Kostnader utbildning	443	247	250
Avgiftsintäkter utbildning	63	38	38
Summa kostnader	12 217	5 866	4 507
Summa avgiftsintäkter	2 838	2 384	951

⁶² ESV dnr 1059/2013, ESV dnr 2019-00603

7.11 Lista över rapporterade uppdrag

Nedan är en samlad lista över de uppdrag ESV rapporterat under 2020 samt hänvisningar till det verksamhetsområde i årsredovisningen de tillhör.

Uppdrag	ESV:s benämning	Verksamhetsområde
Momshandledning	ESV 2020:37	3
Den statliga sektorn	ESV 2020:33	3
Avgifter 2019 – om avgiftsbelagd verksamhet	ESV 2020:29	3
Internrevision och intern styrning och kontroll 2020 – Redovisning över den statliga internrevisionen och myndigheternas interna styrning och kontroll under 2019	ESV 2020:20	3
Tidsserier, statens budget m.m. 2019	ESV 2020:31	3
Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. – del av ESV:s underlag för årsredovisning för staten 2019	ESV 2020:17	3
Tidsserier för Årsredovisning för staten 2019	ESV 2020:32	3
Redovisning av underlag för prisomräkning av lokalkostnadsdelen i anslagsbaserna för budgetåret 2021 samt reviderat underlag för budgetåret 2020	ESV dnr 2020–00002	3
Redovisning av underlag för omräkning av Regeringskansliets lokalkostnader i utlandet för beräkningsåret 2021	ESV dnr 2020–00132	3
Regelprocessen 2020	ESV:s cirkulär 2020:1–2020:5	3
Pris- och löneomräkning 2020	ESV dnr 2020–00110	3
Baskontoplan 2020 med konteringsanvisningar	ESV 2020:2	3
Statliga inrapporteringskoder 2020 – (S-koder) Ekonomistyrningsverkets föreskrifter för rapportering av ekonomisk information till statsredovisningen	ESV 2020:10	3
Tidsserier över utfallet på statens budget i 2020 års struktur	ESV dnr 2020–00218	3
EA-värdering för 2019 – resultat och analys	ESV 2020:25	3.2
Avgifter 2019 – om avgiftsbelagd verksamhet i staten	ESV 2020:29	3.2
Inkomstliggaren 2020	ESV 2019:47	3.2
Uttag av avgifter för forskningsinfrastruktur	ESV 2020:13	3.2.2
Utvecklad styrning och uppföljning av avgiftsbelagd verksamhet	ESV 2020:58	3.2.2
Finansiell styrning av Trafikverket	ESV 2020:57	3.2.2

Uppdrag	ESV:s benämning	Verksamhetsområde
Verksamhetsanpassad styrning	ESV 2020:47	3.2.2
Styrning och finansiering av förvaltningsgemensam digital infrastruktur	ESV 2020:23	3.2.2
Utfallet för statens budget – del av ESV:s underlag till årsredovisning för staten 2019	ESV 2020:16	3.2.2
Genomslaget – Resultatredovisningarna och myndigheternas arbete med dessa efter ändrade krav	ESV 2020:28	3.2.2
Månadsutfall 2020	ESV dnr 2020-00025, 2020-00027, 2020-00031, 2020-00732, 2020-00836, 2020-00898, 2020-00969, 2020-00970, 2020-00971, 2020-00972, 2020-00973, 2020-00974	3.2.4
Finansräkenskaper	ESV 2020:42, ESV 2020:36, ESV 2020:19, ESV 2019:44, ESV dnr 2021-00136, ESV dnr 2021-00137, ESV dnr 2021-00138, ESV dnr 2021-00139	3.2.4
Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning 2015 – 2019	ESV 2020:18	4
Prognos – Statens budget och de offentliga finanserna	ESV 2020:21, ESV 2020-34, ESV 2020-35, ESV 2020-39	4.2
Uppdaterad bedömning av det ekonomiska läget i maj 2020 – Statens budget och de offentliga finanserna	ESV 2020:27	4.2
Prognosutvärdering 2019	ESV 2020:26	4.4
Överenskommelse mellan Ekonomistyrningsverket och Regeringskansliet avseende RK Statsbudgetstöd	ESV dnr 2019-00293	5.1
Arbetsplan 2020-2021 uppdrag systemseparation	ESV dnr 2020-01185	5.2
Möten med revisors grupper inom territoriella samarbeten.	ESV dnr 2020-00678, 2021-00134, 2021-00133	6
Revisionsuttalande och årlig rapport 2020	ESV 2019:45, ESV 2020:48, ESV 2020:1, ESV 2020:3-9, ESV 2020:11-12, ESV 2020:15	6.2

8 Kompetensförsörjning

En god kompetensförsörjning är nödvändig för att ESV ska kunna utföra sina uppgifter och nå uppställda mål. ESV har en bred verksamhet med många olika uppgifter vilket ställer särskilda krav på kompetensförsörjningen.

8.1 ESV:s värdeord

För ESV är den gemensamma statliga värdegrunden en viktig utgångspunkt. Den kompletteras av ESV:s värdeord – öppna, professionella och utvecklingsinriktade - som beskriver det förhållningssätt som vi står för och som ska vägleda oss i vårt agerande i vardagen. För att lyckas med det behöver värdeorden vara förankrade hos var och en. Det kräver att våra värdeord beskriver ESV i ett internt och ett externt perspektiv.

8.2 Attrahera och rekrytera

Vi har påbörjat ett arbete med att utvärdera vår rekryteringsprocess. Upplevelsen är att vi har en väl anpassad rekryteringsprocess i nära samarbete mellan verksamheten och HR. Vi har under senare delen av våren och hösten genomfört rekryteringsintervjuer digitalt vilket vi upplever har effektiviserat processen och fungerat väl.

Vår upplevelse är att tillgången på kompetens varit i huvudsak god. Vi har fått många sökande till våra utannonserade tjänster och har i de flesta fall kunnat rekrytera de kompetenser vi har behövt.

Vi har genomfört introduktionsutbildningar dels fysiskt på plats i början av året och under hösten digitalt. Liksom tidigare följer vi upp upplevelsen av rekryterings- och introduktionsprocessen genom samtal med nyanställda. Vi bedömer att vi lyckats introducera nya medarbetare på ett bra sätt. Pandemin har ställt högre krav på oss som arbetsgivare och kollegor att tänka nytt och öka kontaktytorna med digitala mötesformer. Upplevelsen hos de nyanställda är att det trots dessa utmaningar har fungerat bra att komma in i arbetet och i gruppen. Den stora utmaningen har varit att lära känna hela ESV.

För att få en större bredd på kompetensen rekryterar vi i större utsträckning idag en blandning av juniora och seniora medarbetare. Detta ställer krav på att vi tydligt kan visa vilka utvecklingsmöjligheter som ESV kan erbjuda. Vi har följt upp hur utvecklingsmöjligheterna uppfattas i samtal med medarbetare under året, både genom ett urval av medarbetare från olika avdelningar och i samband med att medarbetare slutat. Bilden är att det finns goda utvecklingsmöjligheter, att man kan utvecklas både på bredd och djup genom utvecklande uppdrag och arbetsuppgifter, tillsammans med kompetenta kollegor.

Under året har 15 medarbetare börjat och 11 slutat. Personalomsättningen var 7,4 procent. Det antal personer som slutat är något lägre än tidigare år. Bara en person har gått i pension.

Tabell 14. Personalrörlighet (%)

	2020	2019	2018
Personalrörlighet	7,4	10,3	16,6

8.3 Behålla och utveckla kompetens

Vi har fortsatt vår satsning på ledarskapet genom ett utvecklingsprogram för enhetscheferna i syfte att utveckla och stärka cheferna i ett gott ledarskap och i sin arbetsgivarroll. Utöver detta har samtliga chefer träffats regelbundet i chefsforum med varierande teman med syfte att öka kunskap och utbyta erfarenheter. Med anledning av coronapandemin har cheferna även under hösten samlats veckovis för avstämning.

ESV har under flera år arbetat systematiskt med ledarskap och medarbetarskap. Ledarskap, medarbetarskap och kultur hör ihop. För att uppnå en god kultur krävs bland annat ett ledarskap som är coachande och tillgängligt och ett medarbetarskap som är aktivt. Under året har vi påbörjat ett arbete med Effektiva team som är en del i Partsrådets tjänst Hållbart arbetsliv.⁶³ Ett antal grupper har genomfört en uppstartsdag i teamutveckling enligt metodiken. Arbetet fortsätter under 2021. Innehållet i programmet kopplar väl an till vårt tidigare arbete med kultur, ledarskap och medarbetarskap. Det syftar till att utveckla såväl verksamheten som arbetsmiljön genom att skapa goda förutsättningar och samsyn kring uppdraget, strukturer och samspel för utveckling av gruppens gemensamma arbete.

8.4 Kompetensväxla och avveckla

För att säkerställa vår kompetens arbetar vi systematiskt med kompetensväxling. Varje år analyserar avdelningarna och stödenheterna vilka kompetenser som behöver rekryteras och vilka som kan utvecklas för att täcka framtida behov. Genom en dialog mellan chef och medarbetare, både i utvecklingssamtal och löpande under året, skapas möjligheter för utveckling i arbetet. I årets kompetensanalys lyfte flera avdelningar behovet av att höja den generella it-kompetensen på ESV. Ett arbete har påbörjats med att ta fram förslag på en grundnivå för it-kompetensen. De fackliga organisationerna och arbetsgivaren har också tillsammans fastställt i det lokala omställningsavtalet vikten av att höja den digitala mognaden på ESV.

⁶³ Partsrådet, *Effektiva team*, <https://partsradet.se/vi-erbjuder/tjanster/effektiva-team/>, hämtad 2021-02-10.

8.5 Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö främjar kreativitet och lärande och är en viktig framgångsfaktor för verksamhetsutveckling. Att fokusera på friskfaktorer och samtidigt bedriva ett traditionellt systematiskt arbetsmiljöarbete ser vi som ett effektivt sätt att bidra till god hälsa hos medarbetarna.

I samband med övergången till arbete i hemmet har medarbetare erbjudits att låna teknisk utrustning och kontorsstolar. Som en extra insats, kopplad till att möta de arbetsmiljömässiga utmaningarna vid hemarbete, beslutade vi under våren att tillfälligt utöka antalet friskvårdstimmar från en till två per vecka. Som en del i det förebyggande arbetsmiljöarbetet har vi samarbetat med företagshälsovården.

ESV har fortsatt att genomföra temperaturmätningar som är kortare medarbetarundersökningar enligt en årscykel med olika teman: engagemang, ledarskap och medarbetarskap samt arbetsmiljö. Undersökningarna är en viktig del i att undersöka och kartlägga den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Undersökningarna har haft hög svarsfrekvens och visar goda resultat på en övergripande nivå. Arbetet upplevs som meningsfullt och medarbetare tycker att de har god möjlighet att påverka hur arbetet utförs. Ledarskapet får höga betyg och man upplever en god gemenskap med arbetskamraterna och får stöd från både kollegor och chef vid behov. Resultaten visar också överlag en god balans mellan arbete och fritid samt att vi har en arbetsmiljö fri från trakasserier och kränkande särbehandling. Resultaten har använts i dialogen mellan chefer och medarbetare inom ramen för samverkan.

Utöver de ordinarie temperaturmätningarna har vi även vid två tillfällen följt upp arbetsmiljön och arbetssituationen med särskilt fokus på hanteringen av situationen med coronapandemin. Mätningarna har kompletterats med dialog mellan chef och medarbetare om situationen och arbetsläget. Vi har under hösten haft tätare avstämning i den centrala samverkansgruppen för att följa upp läget och frågor kring arbetsmiljön. Vi har i samarbete med företagshälsovården vidtagit åtgärder i våra lokaler för att minska smittorisken.

Förra årets workshoppar och dialog kring mångfald och likabehandlingsfrågor resulterade i en ny policy för likabehandling. Arbetet är ett led i att skapa dialog och medvetenhet kring frågorna och att utveckla en mer inkluderande kultur, en god arbetsmiljö och att ESV upplevs som en attraktiv arbetsgivare.

Tabell 15. Sjukfrånvaro (%)

	2020	2019	2018
Totalt	1,54	1,69	1,28
–29 år*	-	-	-
30–49 år	1,77	1,93	1,01
50 år–	1,35	1,43	1,45
Kvinnor	2,42	2,46	1,75
Män	0,34	0,63	0,66
Andel långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro (60 dagar eller mer)	59,27	35,49	16,36

* Sjukfrånvaron särredovisas inte för dessa grupper då uppgifterna kan härledas till enskilda individer.

8.6 Analys och bedömning kompetensförsörjning

ESV har fortsatt ett gott kompetensförsörjningsläge. Vi har lyckats rekrytera till de tjänster där vi har sökt nya medarbetare. Vi har en personalomsättning som vi är nöjda med på 7 procent. Sjukfrånvaron är fortsatt låg. Under året har vi dock haft en högre långtidssjukfrånvaro än tidigare. Det beror på att ett fåtal medarbetare var sjuka en längre tid, men sjukdomarna var inte arbetsrelaterade. Den låga sjukfrånvaron i övrigt vill vi tro beror på att vi är bra på att uppmärksamma tidiga signaler och att vi arbetar förebyggande med en god arbetsmiljö och åtgärder för att inte hamna i en sjukskrivning. Vi kan också se att vi har goda resultat från medarbetarna gällande vår arbetsmiljö när vi har genomfört våra temperaturmätningar och även hur vi som arbetsgivare har hanterat situationen med coronapandemin.

9 Finansiell redovisning

9.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter

<i>Belopp i tkr</i>	2020	2019	2018	2017	2016
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	25 000	25 000	29 000	29 000	40 000
Utnyttjad	22 668	20 527	18 864	16 583	21 185
Räntekontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Maximalt utnyttjad under räkenskapsåret	-	-	-	-	-
Räntekontot*					
Ränteintäkter	0	1	3	1	1
Räntekostnader	1	28	63	115	131
Avgiftsintäkter som disponeras					
Budget	12 000	10 600	12 000	23 950	23 400
Utfall	13 578	19 397	22 490	40 827	30 635
Anslagskredit					
Beviljad	8 773	8 319	8 729	8 050	4 909
Utnyttjad	-	-	-	-	-
Anslagssparande					
Anslagssparande	5 311	4 451	4 580	3 685	4 645
Personal					
Antal årsarbetskrafter	132	128	139	151	146
Medelantal anställda	136	135	139	154	155
Driftkostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 392	1 410	1 377	1 392	1 375
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	-255	381	822	1 350	2 610
Balanserad kapitalförändring**	-155	-536	-1 358	8 009	5 399

*Belopp för 2016-2018 har justerats från nettoredovisning till bruttoredovisning av ränta på indragning av anslagsmedel.

**Det ackumulerade överskottet 10 717 tkr för verksamheten administrativa system har under 2018 överförs till Kammarkollegiet enligt beslut RB Fi2017-03735/E2

9.2 Resultaträkning

<i>Belopp i tkr</i>		2020	2019
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	172 243	163 833
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	13 578	19 397
Intäkter av bidrag	Not 3	6 006	5 812
Finansiella intäkter	Not 4	9	56
Summa verksamhetens intäkter		191 836	189 098
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	-139 230	-131 235
Kostnader för lokaler		-15 610	-15 762
Övriga driftkostnader	Not 6	-28 925	-33 486
Finansiella kostnader	Not 7	-2	-29
Avskrivningar och nedskrivningar		-8 324	-8 205
Summa verksamhetens kostnader		-192 091	-188 717
Verksamhetsutfall		-255	381
Transfereringar		Not 8	
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		262	260
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		562	-
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		597	-
Lämnade bidrag		-1 421	-260
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring		Not 9	381

9.3 Balansräkning

Belopp i tkr

TILLGÅNGAR		2020-12-31	2019-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 10	15 947	16 391
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 11	1 083	1 645
		17 030	18 036
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 12	-	10
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 13	5 637	2 162
		5 637	2 172
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 14	-	132
Fordringar hos andra myndigheter	Not 15	3 625	8 625
Övriga kortfristiga fordringar		-	1
		3 625	8 758
Periodavgränsningsposter Not 16			
Förutbetalda kostnader		6 615	5 732
Upplupna bidragsintäkter		4 420	5 884
Övriga upplupna intäkter		841	680
		11 876	12 296
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 17	-5 008	-4 101
		-5 008	-4 101
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	Not 18	23 430	14 104
		23 430	14 104
Summa tillgångar		56 590	51 265
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital Not 19			
Balanserad kapitalförändring		-155	-536
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-255	381
		-410	-155
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	Not 20	-	103
Övriga avsättningar	Not 21	1 880	1 794
		1 880	1 897
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 22	22 668	20 527
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 23	5 536	6 722
Leverantörsskulder		3 573	7 362
Övriga kortfristiga skulder	Not 24	2 267	2 261
		34 044	36 872
Periodavgränsningsposter Not 25			
Upplupna kostnader		13 822	9 508
Oförbrukade bidrag		2 314	2 351
Övriga förutbetalda intäkter		4 940	791
		21 076	12 650
Summa kapital och skulder		56 590	51 265

9.4 Anslagsredovisning

<i>Belopp i tkr</i> Anslag (ramanslag)		Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning							
1:8 Ekonomistyrningsverket							
ap.1 Ekonomistyrnings - verket förvaltning		1 464	153 672		155 137	-152 150	2 987
ap.2 RK Statsbudgetstöd	Not 26	2 983	21 797	-2 357	22 423	-20 104	2 319
1:12 Riksgäldskontoret							
ap.3 Utvärdering av statens skuldförvaltning - del till ESV		4	300		304	-299	5
Totalt		4 451	175 769	-2 357	177 864	-172 553	5 311

Finansiella villkor

Anslag UO 2	Post		Belopp	Utfall	Saldo
1:8 ap.2	Not 26	5 000 tkr får användas först efter beslut av Regeringskansliet (Finansdepartementet)	5 000	2 681	2 319
Fattade beslut					
		ESV får använda upp till 2 500 tkr för förvaltning och utveckling avseende RK Statsbudgetstöd	2 500	2 419	81
		ESV ska under 2020 använda 2 500 tkr för att ersätta RK (Finansdepartementet) för kostnader relaterade till RK Statsbudgetstöd	2 500	262	2 238

9.5 Tilläggsupplysningar och noter

9.5.1 Kommentarer till noter

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat ej anges.

9.5.2 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Summeringsdifferenser kan förekomma vid manuella summeringar.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs. Omvärdering av fordran respektive skulden har gjorts när den totala differensen överstiger 10 tkr. Understiger differensen fordran/skulden detta belopp har fordran/skulden inte justerats.

Periodavgränsningsposter

För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns på 50 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar med en bedömd ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr redovisas som anläggningstillgångar. Beloppsgränsen för egenutvecklade datasystem och förbättringsutgifter på annans fastighet är 100 tkr. På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning. Avskrivningen görs månadsvis. Följande avskrivningstider tillämpas:

Värdering av anläggningstillgångar	
Egenutvecklade datasystem	5 år
Köpta dataprogram och licenser	3 år
Datorer och kringutrustning	Normalt 3 år. 4-7 år om den ekonomiska livslängden bedöms vara längre än 3 år.
Övriga kontorsmaskiner	3 år
Möbler och övriga inventarier	5 år. Om nyttjandeperioden (t.ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden beräknas, i förekommande fall, avskrivningstiden efter den förväntade nyttjandeperioden.
Förbättringsutgifter på annans fastighet	7 år. Om nyttjandeperioden (t.ex. slutdatum för hyreskontrakt) understiger den ekonomiska livslängden beräknas, i förekommande fall, avskrivningstiden efter den förväntade nyttjandeperioden.

9.5.3 Uppgifter om rådsledamöter och ledande befattningshavare enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Utbetald ersättning till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

Namn, sidouppdrag	Ersättning i kronor
Clas Olsson Försäkringskassans styrelse (t.o.m. 2020-06-30)	1 463 817
Maria Bredberg Pettersson Fortifikationsverkets styrelse Finansinspektionens styrelse Arbetsgivarverkets styrelse	3 000
Annelie Roswall Ljunggren Universitetskanslersämbetets insynsråd	4 500
Urban Hansson Brusewitz Första AP-fondens styrelse och revisionsutskott	4 500
Eva Håkansson Skogsstyrelsens styrelse	4 500
Adnan Dibrani	3 000
Mikael Larsson	4 500
Peter Sandwall Linnéaakademin Totalförsvarets Rekryteringsmyndighets insynsråd	4 500
Edward Riedl	4 500
Ann-Christin Nykvist Tekniska museets styrelse Författarfondens styrelse Musikalliansen i Sverige AB Statens fastighetsverks styrelse Sven Harrys konstmuseums styrelse	4 500

9.5.4 Redovisning av sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen under kapitel 8 Kompetensförsörjning.

9.5.5 Noter

Not 1. Intäkter av anslag

	2020	2019
Intäkter av anslag i resultaträkningen	172 243	163 833
Utgifter i anslagsredovisningen	172 553	164 327
Skillnaden beror på:		
– redovisning i transfereringsavsnittet som medel som erhållits från statens budget för finansiering av lämnade bidrag	262	260
– semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223)	48	234

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2020	2019
Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	5 009	5 571
Försäljning av utbildningstjänster	3 231	9 750
Försäljning av konsulttjänster	2 915	2 380
Tjänsteexport	1 300	611
Övrig uppdragsförsäljning	1 123	1 085
– varav avgiftssamråd	1 104	1 085
– varav övrig uppdragsförsäljning	19	0
Summa	13 578	19 397

Minskningen av intäkter av avgifter och andra ersättningar beror framförallt på minskade intäkter för ESV:s utbildningsverksamhet. Med anledning av coronapandemin har ESV under 2020 behövt minska omfattningen på utbildningsverksamheten och vi har valt att genomföra några seminarier och konferenser kostnadsfritt via webbsändningar. Under 2020 har ESV haft fler konsultuppdrag än under 2019 och intäkter av konsultuppdrag har ökat. Även intäkterna för tjänsteexporten har ökat jämfört mot 2019 då ESV:s projekt i Georgien har startat.

Avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen består även av resurssamordning med andra myndigheter, bland annat samordnad it-drift med Kammarkollegiet för webbplatsen avropa.se samt gemensam it-drift med Myndigheten för vård- och omsorgsanalys.

Not 3. Intäkter av bidrag

Bidrag från statliga myndigheter	2020	2019
Bidrag för ESV:s revision av EU-medel i Sverige	5 420	4 794
Vinnova, projekt ny metod för utveckling av statlig styrning utifrån en helhetssyn	-	470
Vinnova, projekt Datalabb Resultaten i staten	421	107
Övriga bidrag	165	405
Summa	6 006	5 776
Bidrag från övriga	2020	2019
Bidrag från EU-kommissionen, reseersättningar och studiebesök	-	36
Summa	-	36
Summa intäkter av bidrag	6 006	5 812

Not 4. Finansiella intäkter

	2020	2019
Ränta på lån och räntekonto i Riksgälden	1	53
Ränteintäkter kundfordringar	5	2
Valutakursvinster	3	1
Summa	9	56

Ränteintäkter på lån i Riksgälden har minskat under 2020 med anledning av att avista räntan är 0 % från och med 8 januari 2020.

Not 5. Kostnader för personal

	2020	2019
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m.	-87 214	-81 330
Övriga kostnader för personal	-52 016	-49 905
Summa	-139 230	-131 235

Under 2020 har antal årsarbetskrafter ökat jämfört med 2019. Det medför att lönekostnaderna 2020 är högre än 2019.

Av lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier med mera avser 175 tkr arvoden till insynsrådet, redovisningsrådet, internrevisionsrådet och arvoden till uppdragstagare.

Not 6. Övriga driftskostnader

	2020	2019
Inköp av tjänster	-27 678	-30 891
Inköp av varor	-737	-879
Reaförlust anläggningstillgång	-96	-8
Reparation och underhåll	-208	-256
Resor, representation, information etc.	-206	-1 452
Summa	-28 925	-33 486

Övriga driftskostnader har minskat 2020 jämfört med 2019. Detta beror främst på coronapandemin. Coronapandemin har medfört att ESV:s utbildningsverksamhet har minskat i omfattning vilket är en av orsakerna till minskningen av övriga driftskostnader. Även för övriga verksamheter har till exempel resor, konferenser och inköp av tjänster påverkats av pandemin och kostnaderna för detta har minskat under 2020.

Not 7. Finansiella kostnader

	2020	2019
Räntekostnader avseende räntekontot i Riksgälden	-1	-28
Övriga finansiella kostnader	-1	-1
Summa	-2	-29

Räntekostnader på behållningen på räntekontot i Riksgälden har minskat under 2020 beroende på att avistaräntan är 0 % från och med 8 januari 2020.

Not 8. Transfereringar

	2020	2019
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		
Anslag 1:8 ap.2 kostnader relaterade till RK Statsbudgetstöd	262	260
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
Vinnova	562	-
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
EU-bidrag via tysk koordinator	597	-
Lämnade bidrag		
Lämnat bidrag till Finansdepartementet för deras utvecklingskostnader avseende RK Statsbudgetstöd	-262	-260
Lämnat bidrag till övriga bidragsmottagare i projekt Datalabb resultaten i staten		
-Rise	-416	-
-Uppsala universitet	-19	-
-Kungliga Tekniska Högskolan	-127	-
Lämnat bidrag till övriga svenska parter i EU-projektet E-SENS		
-Stockholms universitet	-597	-
Summa lämnade bidrag	-1 421	-260
Saldo transfereringar	0	0

ESV har erhållit bidrag från Vinnova gällande Datalabb resultaten i staten. Som koordinator betalar ESV ut bidrag till de andra deltagarna. Projektet beräknas vara klart under 2021.

Lämnade bidrag till Finansdepartementet har skett enligt beslut Fi2020/04591.

Not 9. Årets kapitalförändring

Avgiftsfinansierad verksamhet	2020	2019
Ekonomisk styrning	-571	191
Tjänsteexport	316	190
Summa årets kapitalförändring	-255	381

Kapitalförändringen kommenteras under not 19 Myndighetskapital.

Not 10. Balanserade utgifter för utveckling

	2020-12-31	2019-12-31
IB anskaffningsvärde	80 636	73 564
Årets anskaffningar	4 921	7 072
UB anskaffningsvärde	85 557	80 636
IB ackumulerade avskrivningar	-64 245	-59 807
Årets avskrivningar	-5 365	-4 438
UB ackumulerade avskrivningar	-69 610	-64 245
Bokfört värde	15 947	16 391

Balanserade utgifter för utveckling består av Hermes statsbudgetsystem, Hermes statsredovisningssystem och ESV:s interna it-system för uppföljning och prognoser på statens budget. Under 2020 har utvecklingsarbetet fortsatt för att inhämta och bereda delar av budgetunderlaget och finansiella befogenheter i Hermes.

Not 11. Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

	2020-12-31	2019-12-31
IB anskaffningsvärde	9 769	9 027
Årets anskaffningar	301	1 000
Årets uttrangeringar	-341	-258
UB anskaffningsvärde	9 729	9 769
IB ackumulerade avskrivningar	-8 124	-6 918
Årets avskrivningar	-863	-1 464
Årets uttrangeringar	341	258
UB ackumulerade avskrivningar	-8 646	-8 124
Bokfört värde	1 083	1 645

Utrangering av gamla licenser har gjorts under året, tillgångarna hade inget restvärde.

Not 12. Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2020-12-31	2019-12-31
IB anskaffningsvärde	1 093	1 093
Årets uttrangeringar	-83	-
UB anskaffningsvärde	1 010	1 093
IB ackumulerade avskrivningar	-1 083	-1 012
Årets avskrivningar	-10	-71
Årets uttrangeringar	83	-
UB ackumulerade avskrivningar	-1 010	-1 083
Bokfört värde	0	10

Not 13. Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2020-12-31	2019-12-31
IB anskaffningsvärde	19 907	20 898
Överfört IB anskaffningsvärde till annan myndighet	-	-40
Årets anskaffningar	5 658	1 349
Årets utrangeringar	-3 589	-2 300
UB anskaffningsvärde	21 976	19 907
IB ackumulerade avskrivningar	-17 745	-17 806
Överfört IB avskrivningar till annan myndighet	-	-
Årets avskrivningar	-2 087	-2 231
Årets utrangeringar	3 493	2 292
UB ackumulerade avskrivningar	-16 339	-17 745
Bokfört värde	5 637	2 162

Under 2020 har ESV anpassat sina befintliga lokaler till en aktivitetsbaserad kontorsmiljö. Nyanskaffning har skett av både möbler och it-utrustning därav ökningen av årets anskaffningar.

Utrangering av brandväggar och möbler har gjorts under 2020. Restvärdet för dessa var 96 tkr.

Not 14. Kundfordringar

	2020-12-31	2019-12-31
Kundfordringar utomstatliga	-	97
Kundfordringar utländska	-	35
Bokfört värde	-	132

Not 15. Fordringar hos andra myndigheter

	2020-12-31	2019-12-31
Kundfordringar andra myndigheter	1 049	6 151
Mervärdesskattfordran	2 576	2 474
Bokfört värde	3 625	8 625

Fordringar hos andra myndigheter har minskat 2020 jämfört med 2019. Detta avser huvudsakligen kundfordringar gällande avgiftssamråd och utbildningar. För avgiftssamråden beror minskningen på att vi under 2019 fakturerade myndigheterna sent på året, under 2020 gjordes detta tidigare och därmed har fordringarna kunnat regleras innan årsskiftet. För utbildningarna beror minskningen på att verksamheten minskat i omfattning på grund av Coronapandemin, vilket har medfört minskad fakturering och lägre kundfordringar vid årsskiftet.

Not 16. Periodavgränsningsposter

	2020-12-31	2019-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	3 664	3 594
Övriga förutbetalda kostnader	2 951	2 138
– varav förutbetalda kostnader för licenser	2 681	1 908
– varav förutbetalda kostnader för tjänster	64	-
– varav förutbetalda kostnader för tjänster från hyresvärden	206	230
Bokfört värde	6 615	5 732
Upplupna bidragsintäkter		
Upplupna bidragsintäkter, inomstatliga	4 420	5 884
– varav upplupna bidrag för ESV:s revision av EU-medel i Sverige	4 420	5 884
Bokfört värde	4 420	5 884
Övriga upplupna intäkter		
Övriga upplupna intäkter, inomstatliga	841	680
– varav upplupna intäkter Myndigheten för vård- och omsorgsanalys gemensam it-drift	373	387
– varav upplupna intäkter Kammarkollegiet drift av webbplatsen avropa.se	276	221
– varav upplupna intäkter i regeringsuppdrag	192	72
Bokfört värde	841	680
Summa periodavgränsningsposter	11 876	12 296

Förutbetalda kostnader för licenser ökar under 2020 jämfört med 2019. Det beror framförallt på längre avtalstider för nytecknade licenser. Upplupna bidrag för ESV:s revision av EU-medel i Sverige minskar 2020 jämfört med 2019. Den främsta orsaken till minskningen är att tidigare års TA-medel har reglerats under 2020 och ingen eftersläpning finns längre av ansökta TA-medel.

Not 17. Avräkning med statsverket

	2020-12-31	2019-12-31
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	-	-22
Redovisat mot anslag	-	-
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalas till icke räntebärande flöde	-	22
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-4 451	-3 603
Redovisat mot anslag	172 553	164 327
Anslagsmedel som tillförts räntekontot	-175 769	-166 886
Återbetalning av anslagsmedel	2 357	1 711
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-5 311	-4 451
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	350	584
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-48	-234
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	303	350
Totalt	-5 008	-4 101

Not 18. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2020-12-31	2019-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	23 430	14 104
Beviljad kredit	15 000	15 000

Not 19. Myndighetskapital

	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2019	- 536	381	-155
A Ingående balans 2020	- 536	381	-155
Föregående års kapitalförändring	381	-381	0
Årets kapitalförändring	0	-255	-255
B Summa årets förändring	381	-636	-255
C Utgående balans 2020	-155	-255	-410

Specifikation av myndighetskapital	IB 2020	Årets kapitalförändring	UB 2020
Avgiftsfinansierad verksamhet			
Ekonomisk styrning	-676	-571	-1 247
Tjänsteexport	521	316	837
Totalt avgiftsfinansierad verksamhet	-155	-255	-410
Summa myndighetskapital	-155	-255	-410

Avgiftsområdet Ekonomisk styrning uppvisar en negativ kapitalförändring på 571 tkr. Den största orsaken till det försämrade resultatet beror framförallt på att Coronapandemin har medfört att ESV:s utbildningsverksamhet har minskat i omfattning och att vi har valt att genomföra några seminarier och konferenser kostnadsfritt via webbsändningar. Det ackumulerade negativa resultatet för avgiftsområdet ökar därmed under 2020. Tjänsteexporten uppvisar en positiv kapitalförändring under 2020 då ESV under året har startat upp projektet i Georgien för att stödja deras reformarbete med att införa resultat- och finansiell styrning i den offentliga sektorn. För mer information om den avgiftsbelagda verksamheten se kapitel 7.1 Avgiftsbelagd verksamhet.

Not 20. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättning	103	441
Årets pensionskostnader	-35	-8
Årets pensionsutbetalningar	-68	-330
Utgående avsättning	0	103

Under året har ingen ny delpension beviljats.

Not 21. Övriga avsättningar

Avsättning för lokalt omställningsarbete	2020-12-31	2019-12-31
Ingående avsättning	1 794	1 630
Årets förändring	86	164
Utgående avsättning	1 880	1 794

För 2020 har medel använts för Falck Health Care personalstöd och för GDQ - certifieringsutbildning för effektiva team. 2021 beräknas ca 329 tkr av avsättningen att regleras bland annat till fortsatt arbete med effektiva team, karriärcoachning och projektledarutbildning.

Not 22. Lån i Riksgäldskontoret

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående skuld	20 527	18 864
Lån upptagna under året	11 216	10 039
Årets amortering	-9 075	-8 376
Summa	22 668	20 527

Lån i Riksgäldskontoret har ökat under 2020 bland annat på grund av nyanskaffning av möbler och it utrustning som gjorts med anledning av ESV:s övergång till ett aktivitetsbaserat kontor. Ökningen 2020 beror också till viss del på förändrade förordningskrav för tidpunkten för låneupptagning. Från 2020 ska lån i Riksgäldskontoret tas upp motsvarande det bokförda värdet av lånefinansierade anläggningstillgångar per 2020-12-31. För 2019 togs lån upp efter det bokförda värdet per 2019-11-30.

Beviljad låneram enligt regleringsbrevet för 2020 är 25 000 tkr.

Not 23. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2020-12-31	2019-12-31
Leverantörsskulder, inomstatliga	3 180	4 429
Arbetsgivaravgifter	2 332	2 240
Mervärdesskatt	24	53
Summa	5 536	6 722

Minskningen av leverantörsskulder beror framförallt på lägre kostnader 2020 avseende dubbelkontroller i fält för ESV:s revisionsarbete.

Not 24. Övriga kortfristiga skulder

	2020-12-31	2019-12-31
Källskatteskuld	2 267	2 261
Summa	2 267	2 261

Not 25. Periodavgränsningsposter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna kostnader		
Upplupna lönekostnader inkl. sociala avgifter	1 471	1 001
Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	9 976	7 799
Övriga upplupna kostnader	2 375	708
Summa upplupna kostnader	13 822	9 508
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	2 314	2 351
Summa oförbrukade bidrag	2 314	2 351
Övriga förutbetalda intäkter		
– Förutbetalda intäkter för kursavgifter Statens controllerutbildning 2020/2021	1 612	741
– Förutbetalda intäkter för regeringsuppdrag	11	50
– Förutbetalda intäkter från SIDA för tjänsteexport projekt Georgien	3 317	-
Summa förutbetalda intäkter	4 940	791
Totalt	21 076	12 650

Upplupna kostnader har ökat 2020 jämfört med 2019. Detta beror dels på högre semester- och flexlöneskuld och dels på hyresrabatten i ESV:s nya hyresavtal.

Ökningen av förutbetalda intäkter beror framförallt på att 4 av 5 kurstillfällen för programutbildningen Statens controllerutbildning har skjutits fram och genomförs under 2021 med anledning av Coronapandemin.

Under 2020 har ett bidrag från Vinnova erhållits för projektet Datalabb resultaten i staten. Bidraget beräknas tas i anspråk inom följande tidsintervall.

Tidsintervall	Belopp
0-3 mån	375
> 3-12 mån	1 939
Summa	2 314

Not 26. Anslag

ESV har förbrukat den del som står till ESV:s förfogande enligt ESV:s regleringsbrev. ESV har belastat anslaget enligt Regeringskansliets beslut.

Anslagssparandet avser medel som, enligt villkor i regleringsbrevet, får användas först efter beslut av Regeringskansliet.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2021-02-19

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'C. Olsson', written in a cursive style.

Clas Olsson
generaldirektör

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.